

Вперед

ТИЖНЕВА МАСОВА ГАЗЕТА

П'ЯТНИЦЯ, 29 травня 2020 року, № 18 (7169)

Сьогодні — дощ. Нічна температура: +11°C, вдень: +15°C. Вітер північно-західний 7 м/с.
Завтра — дощ. Температура вночі: +10°C, вдень: +15°C. Вітер північно-західний 8 м/с.
У неділю — дощ. Нічна температура: +11°C, денна: +15°C. Вітер західний 6 м/с.

■ Прогноз погоди на наступний тиждень читайте на 12 стор.

■ Значно більше, ніж просто книгозбірня

■ стор. 3

■ Два храми Преподобної Параскеви в Братківцях

■ стор. 4

■ У районній культурі новий керівник

■ стор. 5

■ Як Крихівці Драгомірчанам забивали

■ стор. 6,7

Вперед

— понад пів століття з читачами

Передплатна вартість:

1 місяць — 18 грн;
3 місяці — 54 грн;
6 місяців — 108 грн.

Вартість оформлення передплати:

1 міс. — 3 грн 60 коп;
2-3 міс. — 8 грн 20 коп;
4-6 міс. — 10 грн 00 коп;

Передплатний індекс

61752

Довге сказало «так»

26 травня в селі Довге відбулися громадські слухання з оцінки впливу на довкілля майбутнього заводу з випалу вапна, який буде розташований на території Довгівської сільської ради. Слухання організувало та проводило управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської облдержадміністрації. Відповідно до вимог законодавства, оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля замовник (ТОВ «Стриганецький кар'єр») заздалегідь розмістив у двох друкованих ЗМІ (в тому числі в газеті «Вперед» № 15 від 01 травня цього року).

Маємо зазначити, що саме слухання відбувалося в особливих умовах — позаяк у країні карантин продовжується, лиш дещо пом'якшений, організатори подбали про безпеку присутніх. Слухання проходило не в приміщенні, а на майдані в центрі села, стільці розставили на дистанції два метри, зробивши розмітку. Крім того, з огляду на непевні погодні умови, на місці зібрання натягнули тенти (від дощу). Перед зібранням проводилася ретельна реєстрація, при цьому на слухання могли бути не лише жителі Довгого, а й сторонні, але вони не мали права голосувати. До речі, на цьому заході побували й очільники Тисменицького району, але утрималися від виступів перед громадою.

Наш співрозмовник, мешканець Івано-Франківська, розповів таке: «Під час обговорення перед більше як ста мешканцями Довгого та прилеглих сіл з інформацією про проект виступив відповідальний працівник компанії «Стриганецький кар'єр», яка планує будувати комплекс із випалювання вапна. Він описав технічну частину будівництва та пояснив, як працюватиме майбутній завод. Важливим для людей був виступ експерта, завідувача кафедри екології, професора університету нафти і газу, доктора технічних наук Ярослава Олеговича Адаменка, який коротко розповів про оцінку впливу на довкілля цього комплексу, акцентувавши на ключові моменти (коротко, бо повний звіт з оцінки впливу на довкілля, виконаний за чинними вимогами і стандартами, займає понад 100 аркушів).

Представник управління екології, що вів слухання, і виступаючі відповіли на питання, які турбували присутніх. Після цього громада майже одностайно підтримала проект будівництва комп-

лексу. У ході обговорення звучали думки про те, що таке підприємство дасть можливість забезпечити роботою велику частину мешканців Довгого та прилеглих сіл, дозволить залучити серйозні кошти в місцеві бюджети, а екологічна шкода від існування такого підприємства мінімальна.

Відрядно, що епопея, тривала більш як пів року в форматі дискусії між громадою та інвестором, на моє переконання, завершується перемогою здорового глузду, оскільки в абсолютній своїй більшості сприйняли необхідність залучення інвестицій в економіку власного села, в розвиток громади. Особливо гостро це постало під час карантину, коли багато уродженців села повернулися із заробітків з країн Європи, не мають можливості знайти роботу на батьківщині... Так що Довге має певну перспективу завдяки інвестору. Бачимо, що люди села мислять конструктивно, на благо розвитку своєї громади.

Прикметно, — каже співрозмовник, — що саме того дня на територію села Довге заїхала техніка, і почалися роботи зі спорудження довгоочікуваної дороги до села».

Чим зумовлене таке співпадіння? Справа в тому, що до 22 травня діяв жорсткий карантин, а крім того угодою про соціальне партнерство між Довгівською сільською радою з ТОВ «Стриганецький кар'єр» передбачено, що спорудження дороги має бути проведено в травні-червні.

Основні потужності заводу з випалу вапна будуть розміщені на території Довгівської сільської ради. Зі свого боку сільський голова Довгого

Перед односельчанами виступає сільський голова Роман Червак

Роман Червак додав, що перед закінченням слухань ще раз звернувся до громади, чи підтримає вона будівництво комплексу, а у відповідь прозвучало одногласно: «Так!». Принагідно голова села розповідає, що зараз майже завершується опорядкування сільського цвинтаря, який знаходиться зовсім недалеко від кар'єра (власне, техніку надали зі «Стриганецького кар'єру»). Щодо кілометрового відтинку дороги від Стриганців до Довгого, то дорожники відновлять роботи, щойно дозвольть погодні умови. Наразі свої зобов'язання за угодою соціального партнерства партнер виконує, констатує Р. Червак.

Володимир ЗАНИК

Звітність – для громадян і громад

«Контінентал Фармерз Груп» запустила онлайн звітність в рамках своєї корпоративної соціальної відповідальності

На офіційному сайті компанії «Контінентал Фармерз Груп» розпочала роботу платформа, яка в режимі реального часу відображає детальну інформацію про сплачені податки та соціальні інвестиції Компанії у кожному регіоні її присутності за період з 2019 року і до поточної дати. Ресурс функціонує як інтерактивна карта, де також відображені земельний банк, виробничі об'єкти та інші активи «Контінентал Фармерз Груп» в п'яти областях Західної України. Дані про суми грошових відрахувань подаються відкрито та прозоро – в розрізі районів і областей, та містять контактні номери телефонів представників агрохолдингу на місцях і гарячої лінії Компанії. Карта корпоративної соціальної відповідальності також показує, у бюджети яких рівнів надійшли податки, сплачені Ком-

панією, в які сфери життя громад були спрямовані її соціальні інвестиції, та які кооперативи вона підтримує.

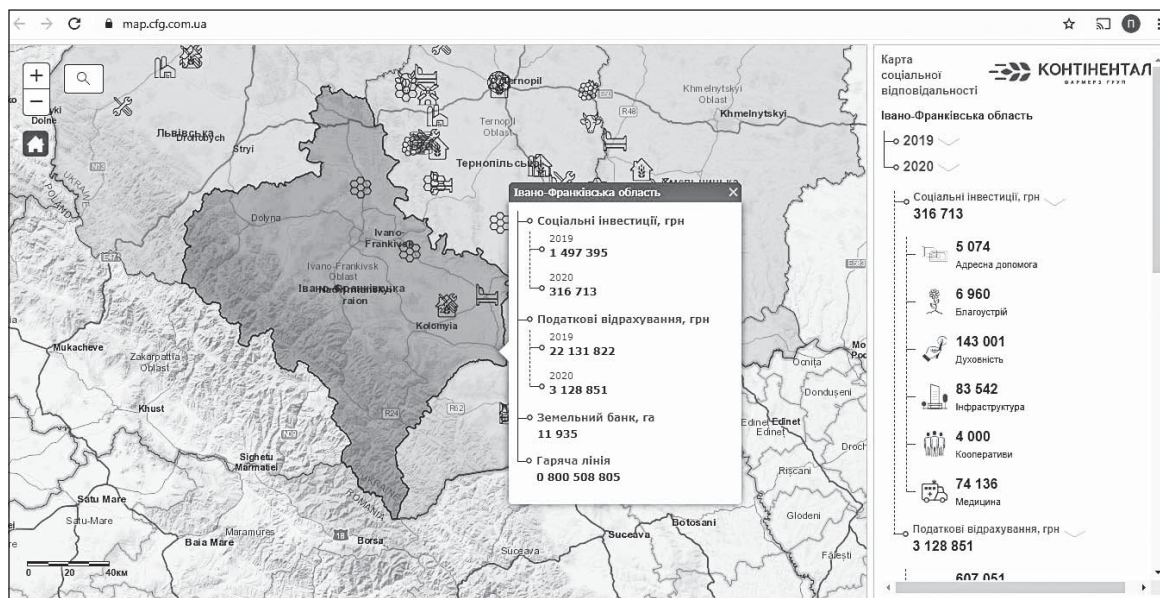
У «Контінентал» переконані, що запуск такого онлайн ресурсу – це ще один крок назустріч громадам. За допомогою зручного і прозорого інструменту кожен пайовик відтепер може самостійно та оперативним дізнаватися про діяльність Компанії на території свого району чи населеного пункту. «Контінентал Фармерз Груп» стала першою компанією в агро-секторі України, яка, крім традиційних щорічних КСВ-звітів, впровадила практику доступу до актуальної КСВ інформації в режимі реального часу.

«Відкрита, прозора робота – це фундамент для міцної та довготривалої співпраці. Ми хочемо, щоб кожен пайовик, представник місцевих орга-

нів влади або мешканець населеного пункту, де працює наша Компанія, мали однаковий і постійний доступ до інформації про кошти, спрямовані на розвиток громад, та до бюджетів, – зазначив Генеральний директор «Контінентал Фармерз Груп» Георг фон Нолкен. – Так ми прагнемо бути ще ближчими до наших партнерів, до людей, які довірили нам свою землю. Усунути всі бар'єри в комунікації з ними та стати на українському аграрному ринку взірцем соціально відповідального бізнесу з потужним міжнародним інвестором».

Онлайн ресурс КСВ Компанії IT-спеціалісти «Контінентал» розробили власними силами. Перейти на інтерактивну карту можна за посиланням <https://map.cfg.com.ua/> або у відповідному розділі на офіційному сайті «Контінентал Фармерз Груп» <https://cfg.com.ua/>. Зупинитися на досягнутому в Компанії не збираються – ресурс постійно вдосконалюватимуть: планують, наприклад, додати можливість подання онлайн-заявок на підтримку соціальних проектів та запитів на укладання договорів оренди.

Прес-служба Компанії

Другий етап пом'якшення карантину: застережні заходи

Нагадаємо, що із 22 травня в Україні почався наступний етап послаблення карантину. Зокрема, з 22 травня уряд дозволив відвідувати храми, проводити спортивні заходи за участі не більше 50 осіб (без глядачів), відновити роботу транспорту в межах області, роботу готелів, із 25 травня – роботу дитячих садків, з 1 червня – спортзалів, басейнів, міжобласні автомобільні перевезення.

На Івано-Франківщині відкриття дитячих закладів відтермінували до 1 червня (за рішенням комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 22 травня).

Міністерство охорони здоров'я розробило чіткі рекомендації щодо організації протиепідемічних заходів у закладах дошкільної освіти, готелях та при наданні послуг з перевезення пасажирів, які затверджені постановами головного державного санітарного лікаря України Віктора Ляшка.

Ось основні умови при послабленні карантину. Що стосується роботи дитячих садків під час послаблення карантину, то: перед початком роботи працівникам та дітям міряють температуру; тих, у кого температура вища 37,2 градусів або хто має симптоми ГРВІ, до дитсадка не допускають. Дітям міряють температуру кожні чотири години. Якщо упродовж дня в дитини температура підніметься вище 37,2, її ізолюють від інших та повідомляють про це медиків і батьків. Дітей виводять зустрічають за межами закладу. При цьому батьки чи ті, хто приводить дитину в садочок, мають бути в масці або респіраторі. На вході до дитсадка мають бути антисептики, до яких заборонено допускати дітей самостійно, – дезінфекція рук має відбуватися під контролем працівника садочка. Заборонено використання ба-

гаторазових тканинних рушників, м'яких іграшок, килимів з довгим ворсом, перебування у вуличному взутті всередині садка, проведення масових заходів: концертів, свят, вистав, а також батьківських зборів. Контактні поверхні в дитсадку мають дезінфікувати кожні дві години і після завершення зміни. Також МОЗ рекомендує розробити графік прогулянок, щоб уникнути скупчення, обмежити кількість дітей у групах, більше перебувати на свіжому повітрі, обмежити заняття, які передбачають фізичний контакт дітей, максимально забезпечити дистанціювання дітей.

Засновники або суб'єкти господарювання повинні дуже ретельно підійти до оцінки ризиків роботи дитячих садків та забезпечення належного виконання організації протиепідемічних заходів, зокрема щодо наявності підготовленого персоналу, матеріально-технічного забезпечення та інших чинників.

При здійсненні перевезення пасажирів: повинна бути забезпечена відстань між водієм та пасажиром не менше метра або наявність фізичних бар'єрів (пластикова перегородка тощо). Забороняється перевезення пасажирів без захисних масок. Перевезення здійснюється в межах кількості місць для сидіння, передбачених технічною характеристикою транспортного засобу. Перед кожним

рейсом проводиться вологе прибирання, зокрема контактних поверхонь, із використанням миючих та дезінфікуючих засобів.

Щодо роботи готелів: необхідно забезпечити температурний скринінг усіх працівників перед початком роботи. Слід забезпечити працівників засобами індивідуального захисту. На вході в готель організувати місця для обробки рук спиртовмісними антисептиками. Перебування у вестибюлі дозволяється не більше одній особі на 10 м² площі, у захисній масці. Не допускається утворення черг на рецепсії, тощо. Харчування в готелях може бути організоване шляхом доставки їжі в кімнати або на відкритих літніх майданчиках (між місцями сидіння – 1,5 метра, не більше чотирьох відвідувачів за одним столом). Дезінфекція контактних поверхонь має проводитися кожні три-чотири години. Необхідно забезпечити безперерйну роботу вентиляції.

Нагадаємо, що носити маски тепер на вулиці не потрібно. Разом з тим «масковий режим» обов'язковий в транспорті та під час перебування в громадських будинках.

На період карантину (до 22 червня) обов'язково також перебувати на вулиці з документом, що посвідчує особу. Заборонено залишати місця самоізоляції чи обсервації.

Будьте здорові та відповідальні!

Л. КОНЦУР, завіддільення організації санітарно-гігієнічних досліджень Богородчанської міжрайонної філії

ДАЙДЖЕСТ

Помилки президента

Західна преса продовжує аналізувати перший рік президентства Володимира Зеленського. Один з головних висновків такий: недосвідчений глава держави допустив низку «невимушених» помилок і піддався впливу тих самих груп інтересів, які сам колись засуджував. Про це, зокрема, пишуть дослідник американського аналітичного центру Atlantic Council Адріан Каратницький і професор політології Університету Rutgers у США Олександр Мотиль у виданні «The American Interest».

Автори матеріалу нагадують, що Зеленський прийшов до влади на хвилі популістських обіцянок: зупинити війну Росії на Донбасі, подолати корупцію, ув'язнити корупціонерів, залучити інвестиції на мільярди суми, а також досягти безпрецедентного економічного зростання. Вони відзначають, що Генпрокуратура звільнила тисячі своїх корумпованих посадовців, парламент ухвалив закон про приватизацію землі та про банки, великі суми виділені на ремонт страшливих українських доріг, гривня стала однією з найменш проблемних валют у світі, відбувся обмін полоненими з Росією...

Але, з іншого боку, економіка, яка за останні два роки президентства Порошенка зростала на 4% щорічно, різко сповільнилася. Прямі іноземні інвестиції теж. У наспіх зібраній парламентській більшості партії «Слуга народу» почали виникати фракції, пов'язані з олігархами, підгрупи з кардинально різними світоглядом. Суди продовжили зривати корумпованих посадовців. А проти експрезидента Порошенка почали пусті й політично мотивовані кримінальні розслідування.

Нещодавно Зеленський, який виявився не готовим до труднощів реального керівництва державою, позивляв міністрів, дехто з яких розпочав низку справжніх реформ. Тим самим президент дав зрозуміти, що мало розуміє, чого варті його міністри, і, «що ще гірше, не має уявлення про труднощі процесу реформ». Відтак він ще ускладнив проблему, висуваючи нових міністрів з часів Януковича і працівників структур олігархів, чий вплив раніше засуджував.

Попри те, що Зеленський добре відреагував на кризу з коронавірусом на її перших стадіях, попереду його чекають економічні наслідки карантинних обмежень. Також друга хвиля вірусу може вдарили по Україні з повною силою, вважають експерти. Тому вони радять поки що відмовитися від марних зусиль, які не мають шансу на успіх – таких, як нескінченні сварки в Мінську на переговорах про окуповану частину Донбасу. На їхню думку, поступ у цих переговорах неможливий, доки президент Росії Путін «лишається відданим своєму проекту знищення української держави і повернення українців під владу Росії».

Наприклад, визнання самопроголошених правителів окупованих територій не призведе до мирного врегулювання, яке б відповідало геополітичним інтересам України, а «лише заплаує Україну в інтригах Кремля і його маріонеток», переконані автори. Тому вони пишуть, що Зеленському слід припинити участь у Мінських переговорах до того часу, поки він не справиться з коронавірусом та економічною кризою.

Автори статті також вважають, що президентові варто сформулювати уряд національної єдності. Для ухвалення ключових реформ главі держави треба покладатися на представників прозахідних опозиційних партій і

запросити ці сили до влади не у формі якогось консультативного органу, а як повноправних членів уряду. «Або він простягне руку людям з-поза меж його зони комфорту і змінить курс, – або він ризикує, що його країна і його президентство зазнають краху», – попереджають експерти.

Брак досвіду чи небажання?

Стаття під заголовком «Зеленський не в змозі знайти шлях до миру з Путіним», опублікована на сайті американського аналітичного центру Atlantic Council, ознайомлює читачів з думками кількох західних експертів щодо дій українського президента у досягненні миру на сході України.

У матеріалі сказано, що ключовим фактором, який стояв за перемогою Володимира Зеленського на президентських виборах 2019 року, була його обіцянка миру на сході України. Дотримуючись її, він зробив «численні поступки» Кремлю – відтягнув українські війська від лінії фронту, погодився прийняти вигідну Кремлю формулу Штайнмаєра тощо. Але це не призвело до взаємних кроків з боку Росії. Москва, наприклад, відповіла прискоренням роздачі російських паспортів жителям окупованих територій.

«Про початкову надію президента Зеленського на те, що його обрання відкриє перспективу миру з путінською Росією, можна забути як про продукт браку в нього зовнішньополітичного досвіду», – вважає дослідник Адріан Каратницький. Найбільше, за його словами, хвилює те, що сам президент не подорослішав на роботі. Значною мірою тому, що його довірене внутрішнє коло складається виключно з давніх соратників колишнього комедійного колективу та юристів індустрії розваг. «Це не те середовище, яке сприяє інтелектуальному зростанню українського президента», – наголосив експерт.

Дослідник американського Центру Пенна-Байдена Майкл Карпентер вважає, що «якщо Росія не заплатить неприпустимо великої ціни за тривалу окупацію Східної України, Кремль продовжить війну на виснаження, в якій використовує «тіньові» гроші й олігархічний вплив, щоб досягти через політику те, чого не може (поки що) досягти за допомогою війни в Україні».

Американський журналіст Браян Боннер, головний редактор видання «Kyiv Post» говорить, що крім обміну полоненими, помітного прогресу в напрямку миру немає. «Мені здається, що президент Зеленський недостатньо зосереджений на об'єднанні підтримки Заходу щодо суворих санкцій проти Росії, – каже він. – Ця підтримка прийде швидше, якщо Україна покаже кращий прогрес у своїй внутрішній боротьбі з корупцією. Відсутність прогресу на антикорупційному фронті, включаючи утримання на посаді таких людей, як міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, дає сигнал Заходові, що, можливо, Зеленський не дотримається своїх передвборчих обіцянок».

До речі, на пресконференції 20 травня Зеленський заявив, що не відмовиться від зустрічей з Путіним, бо вважає потрібним «будь-який формат», який наближає Україну до повернення політ'язнів і територій, а також назвав «потужним міністром» очільника МВС Авакова, який зберігає свою посаду з 2014 року.

Огляд підготовлено за матеріалами сайту "Крим. Реалі" (ua.krym.com)

Відповідно до ст. 79/1 Земельного кодексу України земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування та реєстрації речового права на неї. Враховуючи наведене, рекомендуємо Якимчуку В.І. звернутися в Чукалівську сільську раду протягом 60-ти денного терміну для оформлення правоустановчих документів відповідно до чинного законодавства на земельну ділянку, яка знаходиться в с. Чукалівка Тисменицького району Івано-Франківської області, кадастровий номер 2625888301:02:002:0910, категорія - землі житлової та громадської забудови, цільове призначення 03.10 - Для будівництва та обслуговування будівель ринкової інфраструктури (адміністративних будинків, офісних приміщень та інших будівель громадської забудови, які використовуються для здійснення підприємницької та іншої діяльності, пов'язаної з отриманням прибутку), загальною площею 0,74 га.

У разі не оформлення правоустановчих документів на земельну ділянку, яка знаходиться в с. Чукалівка Тисменицького району Івано-Франківської області, кадастровий номер 2625888301:02:002:0910, загальною площею 0,74 га виконавчим комітетом Чукалівської сільської ради буде прийнято рішення щодо поділу вказаної земельної ділянки та виставлення на земельні торги відповідно до чинного законодавства.

Життєво необхідний осередок громади

Направду жвавим осередком життя міста Тисмениці є Тисменицька районна бібліотека. Доки не був оголошений карантин, тут постійно відбувалися якісь заходи, у чому нескладно переконатися, навіть зайшовши на сторінку закладу у соціальній мережі Фейсбук чи на сайт районної бібліотеки. Утім, на цих інтернет-сторінках є що почитати навіть і зараз, коли безпосереднє спілкування з користувачами бібліотеки недоцільне. А керує цим закладом та цілою бібліотечною мережею району досвідчений бібліотекар, відкрита і комунікабельна жінка, яка завжди горить працею, має чимало ідей і охоче підтримує ініціативу своїх колег, сучасно й небанально розуміє функцію бібліотеки в новітніх умовах, – Ірина Мельник. До речі, у неї невдовзі ювілей. І ми хочемо привітати її з цим святом, очевидно, приєднуючись у цьому до тих численних читачів, користувачів, відвідувачів бібліотеки, які знаходять у закладі не просто можливість взяти цікаву книжку, але й довідатися свіжої новини, зустрітися з однодумцями, навчитися чогось нового, збагатитися духовно, а також до її колег. Отож щирі слова ґратуляцій з побажаннями Божої ласки та всяких гараздів! І надаємо п. Ірині слово.

комп'ютерів. І в самій районній бібліотеці є з чим працювати, хоча техніки, мабуть, забагато не буває, адже щось виходить з ладу, щось морально старіє. Щодо проектної діяльності, то я назвала лише найпотужніші гранти. А загалом проектів було ще чимало.

– Уже оця ідея, щоб мешканці мали змогу у вас в бібліотеці зв'язуватися з рідними-емігрантами, свідчить, що ви своєрідний центр спілкування, громадського життя, а не лише книгозбірня, читальний зал, абонемент. Чи є ще якісь такі напрямки, які залучають громадськість міста?

– Районна бібліотека фактично співп-

хандмейдом, робить різні вироби з цікавих матеріалів – світильники, квіти і навіть їх продає. Дуже пишаємося нею.

– Мушу запитати також про ту вашу роботу, про яку говорить сама назва «бібліотека». Про книжки. Бо людей, які сюди приходять, точніше, приходили до карантину і, сподіваємося, знову приходитимуть згодом, немало. Чи маєте що їм запропонувати із книг, задовольнити їхні потреби?

– Ми публічна бібліотека – і наш книжковий фонд універсальний, тобто література найрізноманітніших напрямків. На жаль, те, що отримуємо з обмінного фонду, – так би мовити від

– Розкажіть, як склалося, що стали бібліотекарем? Чи хтось Вас заохочував до цієї справи, можливо, батьки? Хто вони і звідки Ви родом?

– Родом я з Рожнятівщини, з найбільшого в Україні селища Перегінське. Батьки мої були простими селянами, без освіти. Я – третя дитина в сім'ї, мама народила мене у тридцять шість років. І я змалку дуже любила читати... Як то водиться в селі, у нас була господарка, городи і завжди багато роботи. Ще й у Перегінську не дуже родюча земля, тому працювалося важко і я, звичайно ж, мусила допомагати батькам. А мені кортіло читати. І пам'ятаю досі, що літературу з бібліотеки обгортала в обкладинку з підручника, щоб виглядало так, наче я вчу уроки. Бо вчити уроки

татися, де бібліотека... Цікаво, що в цей район нас, випускниць училища, направили чотириох. І трьом тут на місці відмовили, мовляв, непотрібні і дали так зване відкріплення (тобто вони вже не мусили відпрацьовувати належні три роки згідно з державним призначенням). А мене взяли, хоч я й не хотіла. Подивилися випуску з диплому з моїми оцінками, побачили, що бали хороші – і залишили мене в бібліотеці.

– Чи бувало, що шкодували про це?

– За ті три роки, які я тут відпрацьовувала направлення, не раз було, що писала заяву на звільнення... Катастрофічно бракувало грошей (бо ж винаймала квартиру, за яку мусила платити). А через три роки вийшла заміж. Чоловік із Монастириськ

ланках бібліотечної роботи. Мабуть, це і вплинуло на рішення доручити мені керівництво. Перші роки працювала в читальному залі. Згодом потрібен був працівник у відділі міжбібліотечного абонементу – це взаємодія з іншими бібліотеками, коли ми замовляємо в них ті книжки, які потрібні читачеві, бо в нас їх нема. Далі займалася комплектуванням фондів, пізніше була бібліографом, методистом, а ще – видавала книжки на абонементі. І ця посада таки мені наймиліша. Бо вона означає безпосереднє спілкування з користувачем. Отримуєш особливе задоволення, коли радиш людині книжку і бачиш, що вона читачеві до душі, коли він ділиться з тобою враженнями... Це додає драйву, надихає до роботи. За цією посадою я досі сумую.

– Наскільки видно збоку, життя у вас в районній бібліотеці зазвичай вирове. Це карантин змінив ситуацію, а до нього тут постійно щось відбувалося. Які події чи дальшого, чи ближчого минулого для районної бібліотеки і цілої мережі були найвагомішими?

– Дуже важлива для нас проектна діяльність. Бібліотеки завжди фінансуються так, що далеко не на все необхідне вистачає коштів. Бракує і на комплектування, і на покращення матеріальної бази. Тому проекти дуже виручають. Першим із них був для нас «Заробітчанська правда: бібліотека як вікно в життя українських емігрантів». Він свого часу нас просто окрилив. Суть така, що громадська організація «Бібліоміст» надає коштів під проекти для бібліотек оголосила конкурс, на який ми подали свій проект. Ми виграли грант, при тому що конкурсантів з усієї України було чимало. Отримали гроші на комп'ютер (наш перший у районній бібліотеці), щоб на ньому встановити програму Skype, яка дозволила місцевим мешканцям зв'язуватися з рідними за кордоном, чути одне одного і бачити. А вже у нас дуже багато заробітчани. А це був рік, якщо не помиляюся, 2010-й, і ще далеко не кожен вдома мав комп'ютер, щоб зателефонувати безкоштовно через інтернет за кордон. Однією з умов фінан-

рацією з усіма установами, які діють у Тисмениці. Якраз перед початком карантину в нас відбулося традиційне засідання гуртка «Гармонія». Це група жінок, які приходять до нас кожного четверга, за винятком останнього в місяці, коли в бібліотеці санітарний день. Вони підопічні Територіального центру соціального обслуговування, і цих жінок до нас супроводжують їхні опікуни. Фактично бібліотека є для них своєрідним осередком спілкування: тут опікуни організують їм дні народження, ми читаємо з ними вірші, співаємо пісні. Запрошували сюди терапевта, який дав багато порад і пояснень, як пильнувати своє здоров'я – адже це люди старшого віку, з інвалідністю. І врешті для них дуже важливо просто зустрітися, обмінятися новинами, порозмовляти між собою. Ще одна установа, з якою працюємо, Центр зайнятості. Так, у березні мали зустріч людей, які хочуть працевлаштуватися, із психологом. Фахівець розповів їм про те, як важливо виглядати упевненим у цій ситуації, як цю впевненість у собі віднайти, як відкрити в собі приховані таланти, як себе реалізувати, як наважитися розпочати власну справу... До речі, серед учасників цієї зустрічі був військовий, який саме мав повернутися у зону бойових дій. І мені було надзвичайно приємно, коли він пообіцяв, що ще прийде в нашу бібліотеку, бо тут дуже хороша атмосфера. Також у співпраці з Центром зайнятості проводимо комп'ютерні курси. А вже в нашому штаті працює інженер-програміст, який навчає і сільських бібліотекарів, забезпечує обслуговування нашої техніки. Ще одна справа ведеться у взаємодії з Пенсійним фондом. Бажаючих у нас навчати створювати так звані особисті електронні кабінети, щоб слідувати за надходженнями у пенсійний фонд від роботодавця і таким чином дбати про своє майбутнє після виходу на пенсію.

Згадуючи навіть безрезневі заходи, назву зустріч із франківськими письменницями Марією Микицей та Світланою Бреславською. Узагалі ж літературні презентації, зустрічі з цікавими людьми дуже популярні в районній бібліотеці і їх відбулося тут вже просто безліч. Хотіли організувати зустріч з нашою колегою з Драгомирчан, яка в декреті займається

держави – нерідко мало відповідає інтересам сучасних читачів. Але хочу похвалити й похвалитися: депутати районної ради поставилися до нашої роботи з великим розумінням і виділили 100

тисяч грн для поповнення книжкового фонду Централізованої бібліотечної системи. За ці кошти ми зможемо, коли закінчиться карантин, закупити власне ті книжки, які хочуть читати наші користувачі. І мене це дуже тішить. Щиро дякую районним депутатам за таку суттєву підтримку. Тож ми готові якнайактивніше працювати для людей і вже скупили за нашими відвідувачами, читачами...

– Виходячи з Вашої розповіді, бібліотека в районному центрі, а також її філії в селах стали осередками, де люди проводять дозвілля, вчать, спілкуються, знаходять життєво важливу інформацію. Невдовзі вповні втілиться у життя адмінреформа. І в утворених сучасних ОТГ, думаю, бібліотеки тим більше будуть потрібні як культурно-освітні і соціальні центри?

– Потреба в них точно не відпаде. Але важливо, щоб це розуміли майбутні керівники ОТГ. Ми ж зі свого боку повні бажання працювати для громади, розвиватися, а за умови наявності матеріальної бази і достатньо великого приміщення можемо втілити ще не один сучасний, актуальний, цікавий та корисний проект.

Розмовляла Вероніка ЗАНИК

– це вважалось потрібним, а вже читати щось для свого задоволення, у той час як є що робити на господарці, – то вже зайве... Пригадую у випускному класі мала готуватися до іспиту. А саме був час на прополку кукурудзи. І мама мені сказала: «Екзамен екзаменом, а їсти щось треба... Тому мусимо йти на поле». Не кажу, що це було погано чи несправедливо. Просто такі були часи. І, напевно, вже нашим дітям це не зрозуміло, бо їм випало зовсім інакше дитинство...

– Де Ви вчилися бібліотечної справи? Як потрапили з Перегінська у Тисменицю?

– Коли я довідалася, що відносно близько від Перегінська – у Калуші – є культосвітнє училище, а там спеціальність бібліотекаря, то моїй радості не було меж. Батьки хотіли, щоб я стала медичною сестрою. Але в медицину мене зовсім не тягнуло. Я мріяла мати справу з книжками. Так потрапила на навчання в Калуш. Перша стипендія, перші власні 30 карбованців – то була велика гордість. Я довела своїм батькам, що чогось вартую, що можу вчитися і мати власні гроші. І вчилася я добре. А коли закінчувала училище, то в ті часи випускники мусили працювати відповідно до направлення, а не хто де собі знайде роботу сам. Я дуже хотіла до свого Рожнятівського району, бо була домашньою, не звичною жити далеко від рідних. А мені сказали, що в нашому районі робочого місяця для мене нема. Пам'ятаю, я тоді гірко плакала... Але мене розрадив один викладач, який отак підбадьорюючи сказав: «Поїдеш у Тисменицький район. Як би там не було, а принаймні на каву будеш їздити до Івано-Франківська». От я й опинилася в Тисмениці. Ніхто мене не супроводжував, сама, 19-літнім дівчам шукала, де та Тисмениця, як до неї діс-

у Тисмениці теж працював за направленням. І, мабуть, така мала бути моя доля, щоб я залишилася в цьому містечку. Тож у бібліотеці я вже 36 років з перервою на п'ять років, протягом яких займала посаду секретаря міської ради.

– А відколи Ви очолюєте колектив бібліотекарів району?

– Це відбулося у 2000-му. Мене призначили на посаду директора, хоч знову ж таки, я зовсім цього не прагнула. Тоді я була наймолодшим працівником у усьому колективі... Я відчувала дуже велику відповідальність, адже посада передбачає керівництво і Тисменицькою районною бібліотекою, і цілою Централізованою бібліотечною системою. На той час мова йшла про працівників півсотні біблі-

отек у селах району. Не можу передати, як я хвилювалася. Але зараз уже кажу з гордістю, що відтоді сформувався міцний колектив професіоналів, які люблять книгу й дійсно пропагують її у своїх селах усіма можливими способами й методами. Тут дуже мала плінність кадрів, і хто сюди приходить – залишається надовго.

– З яким досвідом Ви прийшли на цю посаду?

– До моменту призначення мене директором я пропрацювала на всіх

судання проекту стала також підтримка його районною владою, яка придбала нам додатково ноутбук та забезпечила проведення й оплату інтернету. А в 2013 році на нашу мережу бібліотек ми вже одержали 15 комп'ютерів, чотири сканери та веб-камери. У рамках уже цього другого проекту наші працівники змогли пройти навчання з роботи за комп'ютерами у тренінговому центрі в Івано-Франківську. Тепер в бібліотеках району маємо загалом понад 30

Збудуймо храм

Для громади села Братківці починається, можна сказати, новий етап – село увійшло до Івано-Франківської міської об'єднаної громади. З цим кроком односельчани пов'язують надію на подальший розвиток знаного села. Але хочеться зауважити, що в нашій історії було немало важливих кроків. Нагадаю про один з таких, відносно недавніх – будівництво нового храму в селі.

Після відновлення Української греко-католицької Церкви та проголошення Акту про незалежність України в Братківцях, як і по всій Україні, в Братківцях розпочалося справжнє духовне відродження. Стара дерев'яна церква Преподобної Параскеви, побудована в 1846 р. Б., була і є цінною пам'яткою архітектури та іконопису, але в селі конче треба було більшого за розміром храму. Особливо гостро це відчувалося в холодну пору року та по великих релігійних святах. Велика частина вірян під час проведення богослужінь в дощову, снігову та морозну погоду змушена була перебувати під відкритим небом. Гостро постало питання побудови нової церкви, яка б відповідала духовним запитам братківцевської громади, яка в той час налічувала дві з половиною тисячі вірян. Для вирішення цієї проблеми при церкві була створена ініціативна група задля організації будівництва нової церкви.

До неї, зокрема, увійшли:

Андрусак Петро Якович
Андрусак Василь Якович
Ільків Василь Дмитрович
Олексин Михайло Юркович
Олексюк Василь Дмитрович

Однак треба визнати, що їм не вистачало компетенції та фаховості для втілення в життя такого величезного задуму громади. Суперечки виникли одразу при виборі проекту для будівництва нової церкви. Тоді ініціативу в свої руки взяв тодішній парох села отець Юрій Дремлюх, який і вибрав проект для побудови нової церкви та представив його сільській громаді. Треба відмітити, що проект був справді великомасштабний та величний. Також напрочуд вдало було вибрано місце для будівництва нової церкви. Це сільський стадіон, який знаходився поруч зі старою церквою, що в перспективі дозволяло створити цілісний духовний

сильович запросив до співпраці фахового інженера-будівельника, вихідця з нашого села Володимира Семеновича Бойчука, який на відмінно провів всі інженерні роботи, і все це на безоплатній основі.

23 серпня 1997 р. Б. закладка фундаменту була завершена. На це пішло майже два роки, у фундамент було залито сотні тонн бетону. Також особливо хочеться відмітити участь братківцевських жінок у будівництві нової церкви. У завершальний день по заливці фундаменту частина жінок була задіяна на будові, інша частина готувала смачний обід та вечерю, тому що робота в той день тривала до пізнього вечора і до неї було залучено 200 людей. Також і надалі на плечі жіноцтва лягла турбота про обла-

штування проживання приїжджих майстрів в старій священничій резиденції та організації їхнього харчування. Мабуть, до душі припали приїжджим майстрам братківцевські обіди, тому і не дивно, що деякі з них залишились в Братківцях та створили тут свої сім'ї.

Керівник будівництва нової церкви Роман Процюк – людина високоерудована, енергійна та во-

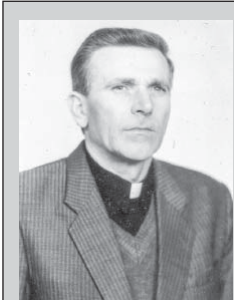

внутрішню штукатурку в церкві. В 2005 р. Б. сільська громада зуміла досягнути основний обсяг робіт на будівництві.

Освячення церкви було заплановано на 23 жовтня 2005 р. Б. Цей день співпав з нашим храмовим святом Преподобної Параскеви. Освячення нової церкви здійснив єпископ-ординарій Івано-Франківської єпархії УГКЦ Володимир Війтишин (на той час так звучав офіційний титул владики Володимира), йому співслужило більше 20 священників за присутності більше тисячі мирян. І на завершення хочеться щиро подякувати всім тим, хто своєю працею чи матеріально долучився до будівництва нашої святині.

Особлива подяка:
родині о. Григорія Боднарука,
п. Миронови Логину,
родині п. Богдана Андрусяка,
родині п. Ярослава Хічого,
п. Іванові Яковцю,
п. Богданові Яковишину.

Ярослав ГАП'ЯК

Дремлюх Юрій Йосипович народився 10.08.1947 року в селі Вербиця Жидачівського району Львівської області.

В 1965 році закінчив Львівську школу-інтернат №3. В 1966 році був призваний до армії і був демобілізований в 1969 році.

В 1970 році одружився з Іванів Надією Романівною, працював і заочно навчався в Івано-Франківському інституті нафти і газу по спеціальності «автомобільне господарство».

В 1982 році вступив до духовної семінарії в місті Ленінграді, яку успішно закінчив в 1986 році.

Дияконські освячення отримав в 1986 році. Священничі освячення отримав в 1987 році. Служив на парохії в Рогатинському деканаті, а з 1989 року в Богородчанському деканаті.

Проживав в місті Івано-Франківську. В 1990 році перейшов до Греко-католицької церкви до єпископа Павла Василика, згодом був направлений на парохію у село Братківці.

Свій земний шлях закінчив 22.01.2006 р. Б. Похований в селі Крихівці.

згуртувати всю сільську громаду та залучити меценатів. Основною метою на той період часу для нього стала побудова церкви, все інше відійшло на другий план.

10 листопада 2000 р. Б. закінчили мурувати нову церкву, в її стіни було закладено майже пів мільйона штук цеглин. 5 липня 2001 р. Б. відбулося освячення центрального хреста, а 6 липня його було встановлено на центральному куполі.

Для виконання цієї роботи був задіяний спеціальний висотний кран, адже висота центрального купола з хрестом становить 38 метрів. Четвертого та п'ятого жовтня того ж року були встановлені ще 4 хрести на малих куполах. Весною 2002 р. Б. було завершено накриття церкви бляхою, а влітку 2002 р. Б. розпочали монтаж електропроводки та

Процюк Роман Васильович народився 15 лютого 1928 року в селі Братківці у родині хліборобів. Сільська школа навчила його грамоти.

В 1942 році закінчив Станіславський державний учительський інститут (спеціальність – історія). 29 жовтня 1950 року разом з дружиною і однорічною донечкою Оксаною був виселений в Сибір (Іркутська область) як «сім'я посібника бандитів ОУН з конфіскацією майна».

Ухвалою Верховного суду УРСР № 1555 від 30. IX. 57 р. вся родина Процюків була звільнена від спецпоселення.

У 1958 сім'я Процюків повернулася в рідні Братківці. Але переслідування тодішньою владою не закінчились. Працевлаштуватись Роман Процюк зміг тільки в Надвірнянському лісокомбінаті. У 1990 році вийшов на заслужений відпочинок.

Але статус пенсіонера не змінив його активну позицію в різних життєвих обставинах. Як християнин, як патріот своєї землі ніколи не був байдужим до навколишніх подій. Змістом його життя протягом 1993 р. по 2005 р. стало будівництво нової церкви Св. Параскеви в рідному селі. Долаючи найрізноманітніші перешкоди (бюрократизм влади, черствість окремих людей, їх заздрість і егоїзм, економічну розруху в країні), сільською громадою будівництво церкви було завершено 23 жовтня 2005 р. З нагоди відкриття храму Преподобної Параскеви «за богоугодні діла і за особливі заслуги при будівництві храму» старшому брату церкви Процюку Р. В. Архієпископ і Митрополит Івано-Франківський Кир Володимир висловив подяку.

Будівля Божого храму є надзвичайно величною окрасою Братківцеві.

З почуттям виконаного обов'язку, але з побажанням виконання інших потрібних справ, Процюк Р. В. відійшов 2 листопада 2014 р. у вічність.

комплекс, який органічно вписався в територію села. В подальшому постало питання у виборі лідера, який би міг згуртувати всю сільську громаду та очолити це великомасштабне будівництво. Ним став на добровільних засадах поважний та високошанований житель нашого села – Роман Васильович Процюк, який взяв на свої плечі всю відповідальність за організацію та проведення будівництва нової церкви.

Основою церковної будівлі завжди був фундамент, тому Роман Ва-

Очолує культуру в незвичайних умовах

В екстраординарний період для нашого суспільства – під час карантину через пандемію коронавірусу – у районі, тим не менше, відбулися суттєві адміністративні зміни. Так, 5 травня галузі культури й спорту тут очолила молода керівник Христина Попадинець. Уже чималий відтинок часу її добре знають – як відомому вокалісту, а останні три-чотири роки – як керівника культури Ямницької ОТГ. Та все ж ми вирішили познайомити наших читачів, мешканців району з молодією лідеркою ближче, а також довідатися про її бачення подальшого життя району у сфері культури, молодіжної політики та спорту.

– Спочатку усе ж поговоримо про Вас як співачку. Адже до адміністрування в галузі культури Ви прийшли власне через сцену.

– Я мала потяг до музики з дитинства і з малечку співаю. Мій тато, хоч і не отримав професійної освіти, лише навчався в музичній школі, та від природи дуже обдарований. Йому підібрати мелодію на слух, у будь-якій тональності вдається легко. І я чула його гру на баяні та спів від коліски. Тому не дивно, що й сама захотіла пов'язати життя з музикою. Закінчила Ямницьку дитячу музичну школу, а потім – Івано-Франківське музичне училище й Івано-Франківський інститут культури та мистецтв. Оскільки спеціальності вокалу там тоді не було, то здобула фах «хорове диригування». А паралельно брала уроки вокалу.

Перше місце роботи після навчання – Ямницька ЗОШ, де я була вчителем музичного мистецтва. А потім пішла в декретну відпустку, але довго без музики, без роботи не змогла. Тому, коли синові виповнився рік, знову вийшла на роботу. Але на той час ми з чоловіком і дитиною переїхали жити в с. Павлівку. Знову працювала вчителем музики в НВК та музичним керівником у дитсадочку. А ще втілила свою давню мрію – створила церковний хор при нашому павлівському храмі. І цей хор діє досі, прославляє Ісуса не лише в селі, але також співав і на сцені Ямниці, і в івано-франківському соборі Преображення Господнього, їздили ми й у село Надвірнянського району Чорний Потік, де священником служить виходець з Павлівки о. Любомір Мандзюк. Наш хор уже знають навіть поза нашим районом та Ямницькою ОТГ. У Павлівці я також брала участь у творчій праці місцевого драмгуртка, чий вертеп «Вифліємська зоря» відомий і далеко за межами Прикарпаття, його виступи бачили також за кордоном. Моя роль у цій постановці – Ангел, і я, звичайно, у ній співаю. Співала і в ансамблі, й у хорі... Ну, і як солістка. Загалом у репертуарі маю уже дванадцять авторських пісень, створених, фактично, на моє замовлення, зокрема і дві, котрі написала сама. Люблю поезію Ліни Костенко – власне вона легко лягає мені на музику... Поки що запису цих пісень не маю, але планую його зробити. Без пісні не уявляю собі життя.

До речі, невдовзі вийде у світ мій новий кліп на пісню «Париж», відзнятий ще минулого року власне у французькій столиці. Авторами пісні є команда франківських музикантів: Ірина Батюк, Роман Калин та Євген Чичановський. Зняв кліп професійний кліпмейкер Андрій Снімщиков. А ідея належить моїй мамі, яка вимушено, через хворобу, залишається жити за кордоном і запропонувала мені створити та заспівати пісню про Париж, але українською... Бо багато наших співгромадян живуть на чужині, однак душею залишаються тут, дома.

– Усе ж Ви не обмежилися творчою та вчительською роботою. Як і

чому очолили культуру в Ямницькій ОТГ?

– Не в моїй натурі спинятися на досягнутому. Тому коли утворювалася Ямницька ОТГ й виникла потреба в посаді начальника відділу культури, я вирішила взяти участь у конкурсі на це місце роботи. Підготувалася до нього, вивчила необхідні питання – і пройшла конкурс. Це був кінець 2017 року. А призначили мене на посаду точнісінько в мій день народження. Народилася я в січні, перед Різдвом. Тож відразу на новій посаді хотіла організувати щось цікаве до свят, нове, не зовсім звичне і таке, що об'єднало би ті села, що увійшли до ОТГ. А це досить велика група працівників культури: чотири будинки культури, бібліотеки, музична школа... Ми відразу запланували багато заходів на увесь рік. Керівництво ОТГ підтримало нас, зокрема фінансово. Але для мене найважчим був, мабуть, перший мій захід на цій посаді, який я сама й придумала, «Ямницька розколяда». Бо в кожному селі свої традиції, кожен вертеп інакший – і хотілося всіх об'єднати. Задумала цю розколяду зробити під відкритим небом, а не як звично, у приміщенні, щоб якось відійти від радянщини. На першій нашій нараді ще не всі готові були мене підтримати, бо мали сумнів, що це буде добре організувати розколяду власне на вулиці. Мовляв, як старші люди померзнуть, а що буде, як не сприятиме погода?... І я справді дуже хвилювалася, чи все вдасться. Але, дякувати Богу, вдалося досить добре. І до мене потім підходили люди і хвалили захід, ділилися добрими враженнями. А це надихнуло щось придумувати, організувати далі...

– Посада керівника – це не лише організація заходів, а ще й поточна робота із закладами культури. Як Ви бачите її?

– Звичайно, завдання відділу культури – це не тільки свята. Я тут солідарна з экс-міністром культури, нашим земляком Євгеном Нищуком. Він каже, що культура – не івент-агентство з організації концертів. Ми займа-

ємо мистецькою освітою, креативними індустріями, культурною спадщиною, просуванням українського мистецтва на міжнародній арені та багато іншим, а також це ті школи мистецтв, де виховують дітей, це збереження і передання традицій, їх розвиток. Це також і наші бібліотеки. Це і велика галузь спорту, зокрема федерація футболу, з якою планую тісно співпрацювати уже тепер в районі. Це спільна праця задля розвитку нашого району.

– Маєте досвід праці в Ямницькій ОТГ. Але одна справа – робота на декілька сіл, тим більше, що там у плані фінансування була особливо комфортна ситуація, інша ж справа – керувати масштабнішою структурою, у районі. Яку бачите різницю? І який напрям у роботі вважаєте пріоритетним?

– Звичайно, у підпорядкуванні районного відділу культури більше організацій, а також творчих колективів – і зокрема хорових, ансамблів, оркестрів високого рівня. В районі є унікальний цирк «Веселка» Будинку культури с. Вільшаниці. Це значно більше роботи, але й можливостей, що мене і приваблює в цій посаді. Це шанс здобути ще більший досвід, більше реалізуватися. Щоправда у зв'язку з пандемією, карантинном цього року важко буде втілювати якісь великі проекти. Мають бути складніші і для культури, і для всіх галузей.

Не хочу порівнювати з ОТГ, бо там – своя специфіка роботи, тут – своя. Думаю, у співпраці з адміністрацією і з районною радою буде вдаватися зберегти і розвивати цю галузь надалі. Але в теперішніх обставинах зберегти напрацьоване – справді найважливіше.

При нагоді хочу висловити вдячність на адресу моєї попередниці Олександри Стефінко, досвідченого керівника, яка багато років пропрацювала в культурі Тисменицького району. У неї

в певний період нашого знайомства я теж багато чого навчилася і хочу сказати їй за це велике дякую.

Що ж до задумів на майбутнє, то в подальшому хочеться, щоб наші обдаровані діти більше брали участь у конкурсах не лише районного, а й обласного, всеукраїнського рівнів, виходили також за межі України. Але це праця і наставників, які краще бачать можливості своїх вихованців. А ми зі свого боку старатимемося заохочувати їх до цього, стимулювати. Хочеться об'єднати у співпраці творчу молодь.

– Дещо повертаючись до фінансування: на цей час на балансі району перебуває Єзупільська музична школа та її філія в Загвізді. З огляду на те, що утворилися Єзупілька і Загвіздянська ОТГ, що буде з утриманням цих закладів?

– Поки що, юридично, вони належать до відділу культури, молоді та спорту Тисменицького району, тому й надалі фінансуються Тисменицькою районною радою з районного бюджету. А подальшу їх долю вирішуємо не ми, а визначає кабінет та Верховна Рада України. Хочу наголосити, що усі районні установи в Єзупільській ОТГ продовжують фінансуватися з районного бюджету.

– Найбільшою школою мистецтв у районі є власне Тисменицька. Чи бачите в ній якісь необхідні зміни?

– Нещодавно, тут відкрили вокальний відділ, який очолила Діана Кіловата. Серед її вихованців є дівчинка, що вже здобула чимало призових місць у різних творчих змаганнях, і її кандидатуру подали на відзначення як «обдаровану дитину Тисмениччини». Думаю, цей відділ дуже перспективний у ДМШ. Але стосовно проведення якихось заходів говорити зараз важко у зв'язку з пандемією. Так, нам зараз дуже важливо зберегти на доброму рівні наші колективи. Адже музикант мусить займатися постійно, щоб не втратити кваліфікацію. А ми розуміємо, що без сцени, живих репетицій це дуже важко. Але мусимо виходити з положення, проводити онлайн-конференції. У такому форматі плануємо провести в останню неділю червня загальнорайонний вокальний молодіжний фестиваль «Майбутнє України», приурочений Дню молоді. Не знаю, чи вдасться зробити це в живому ефірі, онлайн, чи доведеться зібрати відео виступів і змонтувати цілісний концерт. Саме над цим зараз і працюємо. Попередньо діти надсилатимуть зроблені в домашніх умовах відео їхніх виступів на відбірковий конкурс. Маємо також проблему з необхідністю підтвердження звання народних ко-

лективів, які є в районі. Таке підтвердження мало би відбутися в червні у двох колективів Народного дому м. Тисмениця: народного аматорського естрадно-інструментального ансамблю під керівництвом Валерія Чикириса та народного аматорського молодіжного вокального ансамблю «Фортуна» під керівництвом Надії Абрамчук. Звертаємося до департаменту культури ОДА з проханням якось вирішити цю ситуацію, оскільки ні на репетиції, ні на концерт у присутності комісії збиратися ще не можна. Кажуть, підтвердження звання поки що відкладається – і це ніяк не позначиться на статусі колективів та заробітній платі їхніх керівників.

– Культура району – це дуже велика галузь. Чи не викликає остраху, що для Вас керівницька робота розпочинається в такій несприятливий час?

– Звичайно, цей рік буде кризовим для усіх нас, тому плануємо опиратися на місцевих виконавців, колективи, а також їхніх керівників, що володіють доволі високим рівнем майстерності. Їх у нас є чимало. Хочу, зокрема, відзначити: народний аматорський хор «Дзвін» Народного дому м. Тисмениця (керівник Мирослава Василюк), народний аматорський хор клубу с. Красилівки (Олексій Гошій), народний аматорський хорівий колектив «Благовіст» центру культури та дозвілля «Відродження» м. Тисмениці (Руслана Ракета), народний аматорський хор «Братчина» БК с. Братківці, який став лауреатом премії ім. Романа Федоріва (Василь Яковичин). Також вокальні ансамблі, які мають звання народного: народний аматорський ансамбль «Перлина» НД м. Тисмениця (заслужений працівник культури України Марія Борис), який також був лауреатом премії ім. Романа Федоріва, народний аматорський ансамбль «Два кольори» НД м. Тисмениця (Володимир Дзеньків), народний аматорський вокальний ансамбль «Нонакорд» (Роман Середюк), народний аматорський молодіжний колектив «Домінанта» (Леся Петрів). У районі працює багато театральних колективів, зокрема народний аматорський театр клубу с. Клубівці (Світлана Слупська). Великою окрасою району є танцювальні колективи: народний аматорський ансамбль «Тисменичанка» НД м. Тисмениця (заслужений працівник культури України Ярема Галига), народний аматорський ансамбль пісні і танцю БК с. Старі Кривотули (Петро Занік), зразковий аматорський хореографічний колектив «Калинонька» БК с. Радча (Тетяна Вацеба). А ще оркестри, зокрема оркестр народної музики Олега Камінського відділу культури, молоді та спорту райдержадміністрації (Володимир Шотурма). Чудові фольклорні колективи, з яких гордістю району є мега-позитивний народний аматорський фольклорно-етнографічний гурт «Козаки» БК с. Нові Кривотули (Роман Мантуляк). Хочу нагадати, що при НД м. Тисмениця діє народний аматорський фотоклуб «Колумб» (Ростислав Кондрат).

Тож працюючи на цій посаді, буду заохочувати усіх молодих та талановитих, як працівників культури, так і освіти, музичні школи, бібліотеки, наших спортсменів, священників на спільну працю в галузі культури і духовності в кожній громаді нашого району.

День вишиванки в умовах карантину

Районний футбол: сторінками

■ *Продовження. Початок у № 14, 15*

Подія. 11 березня 1959 року Станіславський район було ліквідовано. До складу Тисменицького району увійшли сільські ради: Вовчинецька, Колодівська, Підлузька, Підпечерівська, Угорниківська, Узинська; до складу Лисецького району – Загвіздянська, Майданська, Павлівська, Пациківська, Угринівська і Ямницька.

1959 рік.

Сезон було відкрито у травні турніром кількох колгоспних команд. Футболісти Ямниці та Павлівки набрали однакову кількість очок, однак за кращим співвідношенням забитих і пропущених м'ячів перше місце було присуджено Ямниці.

Часто проводилися товариські матчі. Їх результати: Пациків – Драгомірчани – 3:4, Радча – Пациків – 2:1; Павлівка – Опришівці – 5:0, Радча – Старий Лисець – 6:0, Тлумач – Чернолізці – 2:4, Більшівці – Чернолізці – 2:6, Коршів – Старі Кривотули (?) та ін.

7 червня 1959 року стартувала «оновлена» першість Лисецького району. 14 команд було поділено на дві зони. Вперше дебютували в турнірі команди сіл Старого Лисця, Пацикова, Тисменичан, а також, після тривалої перерви, Драгомірчан.

Результати ігор першого туру: Радча – Черніїв – 2:1, Братківці – Опришівці – -:; Тисменичани – Іванківка – ?; Крихівці – Пациків – 8:0, Угринів – Драгомірчани – 2:0, Загвізда – Павлівка – 2:2.

Всього відомі результати 24 ігор: I зона: Старий Лисець – Тисменичани – 6:0, Братківці – Радча – 0:2, Іванківка – Черніїв – 0:9; Опришівці – Старий Лисець – 7:1, Тисменичани – Черніїв – 0:7; Радча – Опришівці – 1:4, Братківці – Тисменичани – 2:1; Старий Лисець – Братківці – 2:0, Іванківка – Старий Лисець – 0:3, Радча – Іванківка – 6:0;

2 зона: Пациків – Лисець – 3:3, Павлівка – Драгомірчани – 6:0, Крихівці – Загвізда – 2:1, Загвізда – Лисець – 3:2, Крихівці – Драгомірчани – 7:0, Пациків – Павлівка – 1:5, Крихівці – Лисець – 8:0, Павлівка – Угринів – 2:2.

Таблиця розіграшу першості Лисецького району 1959 р.

М	Команди	Результати (1-4 жовтня)	І	В	Н	П	Голи	О			
1	Ямниця	-	6:1	1:1	3:2	3	2	1	0	10:4	5
2	Крихівці	1:6	-	3:2	2:1	3	2	0	1	6:9	4
3	Пуків	1:1	2:3	-	4:3	3	1	1	1	7:7	3
4	Серафінці	2:3	1:2	3:4	-	3	0	0	3	6:9	0

Вірогідно, що команди зіграли тільки в одне коло, після чого у стикових матчах (як саме – невідомо) визначили чемпіона та призерів Лисецького району 1959 року. У кубку Лисецького району, який стартував 2 серпня, брали участь ті ж 14 команд та футболісти Ямниці. Саме вони і виграли турнір, обіграли у фіналі Павлівку – 5:0.

Водночас, 31 травня, стартував черговий чемпіонат Станіславської

області. 20 команд були поділені на дві зони по десять у кожній. Серед команд другої зони були футболісти Тисмениці та Ямниці. Перший тур: «Колгоспник» Ямниця – «Метеор» Станіслав – 2:2, «Авангард» Тисмениця – «Спартак» Косів – 2:0. В підсумку ямницькі футболісти посіли шосте місце (20 очок), тисменицькі – десяте (16 очок). Утретє поспіль чемпіоном області став калуський «Хімік».

1959 року чемпіонами області серед юнацьких складів стали футболісти Тисмениці (!); друге місце – «Локомотив» Станіслав, третє – «Спартак» Галич.

Фінал чотирьох першості облради ДССТ «Колгоспник» (м. Рогатин)

М	Команди	Результати (1-4 жовтня)	І	В	Н	П	Голи	О			
1	Ямниця	-	6:1	1:1	3:2	3	2	1	0	10:4	5
2	Крихівці	1:6	-	3:2	2:1	3	2	0	1	6:9	4
3	Пуків	1:1	2:3	-	4:3	3	1	1	1	7:7	3
4	Серафінці	2:3	1:2	3:4	-	3	0	0	3	6:9	0

У Кубку Станіславської облради «Спартак» (14 команд) виступав колектив артілі імені Чапаєва (Лисець). Їм вдалося виграти два матчі, але до фіналу все ж не потрапили; володарем Кубка став «Спартак» Станіслав (школа футболу).

Відмінно виступили представники Лисецького району в першості облради ДССТ «Колгоспник». 24 команди були поділені на три зони, у двох з яких, вони посіли перше місце. Суперниками Крихівців були: Підгірки, Хотинь, Богородчани, Коломия, Ланчин, Рожнятів, Войнилів; суперники Ямниці: Рогатин, Отиня, Тлумач, Тисмениця, Бурштин, Галич, Більшівці.

У першості УРСР ямницька команда (інструктор з футболу – Василь Деркач) посіла в своїй зоні третє місце.

1960 рік.

8 травня на Лисецькому районному стадіоні відбувся розіграш весняно-літнього кубка. У фіналі турніру команда села Опришівців перемогла Крихівці – 1:0. Першість Лисецького району відкрив матч «Колгоспник» Крихівці – «Колгосп імені Леніна» Радча – 8:1. Відомі результати матчів: «Колгоспник» Крихівці – Черніїв – 8:0, артілі імені Чапаєва Лисець – «Колгосп імені Леніна» Радча – 4:0; інші дані відсутні. Кубок району здобули футболісти Крихівців, які перемогли радчанців.

Щодо першості Тисменицького району 1960 року (голова райради ДСТ «Колгоспник» М. Гільтайчук), відомий результат тільки одного матчу: колгосп імені Кірова (с. Одаї) – колгосп імені Сталіна (с.?) – 0:1 (автор публікації Р. Кукудяк). Масовішим у Тисменицькому районі тоді був волейбол.

Результати товариських ігор 1960 року: Микитинці – команда автобусного парку – 5:1, Саджава – Радча – 3:3, Тисменичани – Пациків – 0:6; за участю Крихівців: - Солотвино – 3:2, - Богородчани – 2:0, - команда Таксомоторного парку Станіслав – 6:2, - «Шахтар» Дзвиняч – 3:2; за участю артілі імені Чапаєва Лисець: - команда Станіславського гарнізону – 4:2, - військова частина – 3:0, - Крихівці – 3:1; за участю Ямниці: - Жовтень – 5:0, - Більшівці – 9:0 (у рамках Дня фізкультурника). Відбувся також матч «Колгоспник»

Ямниця – «Шахтар» Коростишів (Житомирська обл.) – 2:5.

У чемпіонаті області (перша група, підгрупа «А») виступав «Авангард» з Тисмениці. Після шести турів хутровики лідирували... Відомі результати за їх участю: «Колгоспник» Рогатин – «Авангард» – 1:2, «Локомотив» Станіслав – «Авангард» – 1:5, «Авангард» – «Нафтовик» Надвірна – 3:0, «Авангард» – «Колгоспник» Галич – 3:3, «ЛПК» Брошнів – «Авангард» – 5:2 і 2:7, «Авангард» – «Авангард» Коломия – 3:2 і 0:5. Команда Тисмениці впевнено обіграла і калуський «Хімік» (того року чемпіона області). В підсумку вона посіла

сьоме місце, але з відставанням від четвертого всього у два очки.

Підсумкова таблиця чемпіонату Станіславської області 1960 р.

М	Перша група. Підгрупа «А»	Голи	О
1	«Хімік» Калуш	96:30	57
2	«Авангард» Коломия	88:49	49
3	«Нафтовик» Долина	80:57	43
4	«ЛПК» Брошнів	70:62	34
5	«Колгоспник» Галич	54:72	34
6	«Локомотив» Станіслав	94:80	32
7	«Авангард» Тисмениця	77:78	32
8	ГБО Станіслав	43:70	31
9	«Нафтовик» Надвірна	50:77	25
10	«Спартак» Косів	51:65	23
11	«Колгоспник» Рогатин	45:57	19
12	Станіслав/«Школа футболу»	42:94	17

Примітка:

1. Обласним передували змагання в районах і містах. До участі в першості області допускалися тільки ті райони і міста, котрі проводили змагання серед юнаків і дорослих. Чемпіон області, як і в 1958 році, ви-

Кубок області

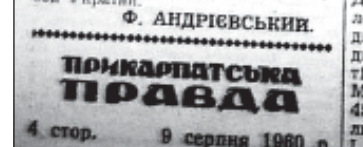
В боротьбу за цей почесний приз у липні вступало 12 найсильніших команд області, як завжди, в таких змаганнях до фінальної частини цих ігор приходять краї з брахних. Правила розіграшу кубків суворі. Тут потрібна спортивна внутрішня і, головне, воля до перемоги.

На Станіславському стадіоні «Спартак» проходить фінальна гра. Одна з найсильніших команд в області – Станіславського гарнізону Будинку офіцерів – приймає команду Тисменицької хутрової фабрики. І 90 хвилин поєдинок були для обох команд безрезультатні – 0:0. Згідно з правилами змагання був призначений, щоб виняток переможця, додатковий час – два тайми по 15 хвилин.

Після відпочинку тисменицькі спортсмени почали штурм воріт своїх суперників. І вже на другій хвилині вдало розіграна комбінація завершується голом. Після цього тисменицькі футболісти вирішили закрити цей успіх. Вони не пішли у захист, як буває в таких випадках, а додержали правил: найкращий захист – це атака, штурм воріт суперників. І цей варіант ніяком не спрацював. Тисменицькі хутровики ще довго примушували команду ГБО поводити з центра поля і заслужено завоювали право на участь у фіналі.

Друга півфінальна гра відбулась у Калуші. Місцеві спортсмени приймали команду з Богородчани і перемогли її з розгромним результатом – 13:1.

Фінальна гра відбулась у Калуші між місцевою командою «Хімік» і спортсменами Тисменицької хутрової фабрики. Забивши у ворота гостей 6 м'ячів і пропустивши у свої лише один, господарі поля заслужено в'яний рік підняв завоювали почесний приз – кубок області з футболу і здобули право виборювати почесний приз – кубок України.

«Авангард» Тисмениця – фіналіст Кубка Станіславської області 1960 р.

значався за результатами ігор у комплексному заліку (юнаки+дорослі);

2. Призери підгрупи «Б»: I зона: 1. Снятин – 33 очки, 2. Отиня – 32, 3. Городенка – 28; II зона: 1. Ямниця – 29 очок, 2. «Станіславприлад» – 26, 3. Більшівці – 22.

У кубку Станіславської області тисменицькі футболісти (капітан команди Микола Монюк) створили справжню сенсацію. Результати півфіналів: ГБО Станіслав – «Авангард» Тисмениця – 0:3 д.ч., «Хімік» Калуш – «Колгоспник» Богородчани – 13:1. Фінал: «Хімік» – «Авангард» – 6:1. Вихід до фіналу і по сьогодні, залишається кращим результатом команди Тисмениці у розіграшах цього турніру.

Також 1960 року хутровики Тисмениці увійшли до числа призерів (місце ?) футбольного турніру Першої спартакіади фізкультурників раднаргоспу серед колективів Станіславської, Чернівецької та Закарпатської областей.

Водночас, успішно виступала команда з Ямниці. В першості облради ДССТ «Колгоспник» (футбольний турнір входив у залік перших сільських спортивних ігор області) футболісти колгоспу «Зоря комунізму» Лисецького району були учасниками

01 липня 1961 року) та ін. Передсезонний турнір як і, певно, першість Лисецького району не розігрувалися.

Про розіграш Тисменицького району невідомо, хіба що серед учнівських команд. Змагалися юні футболісти Тисменицької, Липівської, Рошнівської, Чернолізької та Угорницької середніх шкіл, серед яких перше місце зайняли останні.

В обласних змаганнях 1961 року «наші» районні команди виступили невдало. У першій групі підгрупи «А» – ямницький «Колгоспник» і тисменицький «Авангард» (в другому турі вони зіграли між собою; футболісти Ямниці вдома перемогли – 4:0), у підгрупі «Б» – футболісти Крихівців, фінішували внизу турнірної таблиці, як і лисецький «Спартак», у першості облради ДСТ «Спартак».

У першості облради ДССТ «Колгоспник» брали участь Ямниця та Крихівці. Останні посіли четверте місце в першій зоні (10 ігор, 4 перемоги, 1 нічия і 5 поразок), обігравши в одному з матчів болехівську команду – 10:1. Ямницькі футболісти – друге місце в другій зоні (12 ігор, 8 перемог, 1 нічия і 5 поразок), 1. Міжколгоспбуд Галич – 19 очок, 2. Колгосп «Зоря Комунізму» Ямниця – 17 очок, 3. Райсільгосптехніка Біль-

1961 рік у Лисецькому районі: «Спортивна робота занедбана»

фінального турніру, де посіли третє або четверте місце. А згодом стали переможцями першості області у підгрупі «Б» (друга зона).

У першості ДСТ «Спартак» вдало виступала команда артілі імені Чапаєва (Лисець). Відомо про її перемоги над командами профтехшколи (1:0), артілі імені Б.Хмельницького (6:3).

1961 рік.

Ситуація щодо спорту загалом і футболу була не найкращою, зокрема, в Лисецькому районі. Підтвердженням цьому є статті з газети «Шляхом Леніна»: «Прислухайтесь до голосу сільських спортсменів» (№ 61 від 23 травня 1961 року), «Спортивна робота занедбана» (№ 78 від

шівці – 16. До речі, вихід до фіналу чотирьох для ямничан міг бути третім поспіль.

Восени 1961 року за участю 10 команд відбувся розіграш кубка Лисецького району. Перший тур: Ямниця – Пациків – 2:1, Радча – Драгомірчани – 4:0, Крихівці – Загвізда – 3:1, Опришівці – Угринів – 10:4. У другому турі (17 вересня) зустрічалися Лисець – Радча і Крихівці – Опришівці; півфінали – ?. Фінал видався драматичним: 2:0 попереду Ямниці, 2:3 попереду Опришівці; основний час – 3:3 (автори голів у складі ямничан Семочко, Смицнюк, Караванович). У додатковий час єдиний гол забили футболісти Опришівців, які через вісім років піс-

преси (1959-1962 рр.)

Провідний низовий спортивний колектив району 1962 року

ля чемпіонства (1953 р.), здобули і кубок Лисецького району.

До речі, 1961 року у багатьох селах ще були відсутні стадіони, зокрема у Чернівці, Старому Лисці, Драгомирчанах та ін.

1962 рік.

У районній газеті «Шляхом Леніна» № 44 (1749) від 12 квітня 1962 р. у статті під назвою «Футбол у новому сезоні»: «Розиграш першості області з футболу в цьому році вніс багато змін і в проведення районних змагань. Згідно положення, затвердженого облрадою Союзу спортивних товариств і організацій, команда-переможець першості району першого кола грає на першості області в підгрупі «А», а та команда, що займе 2-е місце – в підгрупі «Б».

15 квітня на Лисецькому стадіоні відкрили сезон вісім команд. Але спочатку було проведено традиційну естафету 11х100. Переможці: перше місце – команда товариства ДТСААФ, друге – футболісти Радчі. Дана естафета проводилася для того, щоб визначити переможця футбольного матчу, якщо той закінчиться вничю (тобто, перемогу віддавали команді з кращим результатом у естафеті). Отже, ¼ фіналу: Райпромкомбінат – районне відділення «Сільгосптехніки» – 2:0, Радча – Загвіздя – 0:0*, Крихівці – Пачиків – 2:2*, ДТСААФ – Опришівці – 1:1*. ½ фіналу: Крихівці – ДТСААФ – 3:2, Райпромкомбінат – Радча – 1:0. У фіналі перемогли футболісти Райпромкомбінату (3:0), в матчі за третє місце – ДТСААФ. Кращим бомбардиром став Я.Харко з Крихівців (автор п'яти голів).

Першість Лисецького району з футболу та волейболу 1962 року стартувала 2 травня, а не 29 квітня, як планувалося. У змаганнях з футболу команди були поділені на дві зони; вперше брали участь і юнацькі склади. У першому турі зустрічалися:

1 зона: Лисець – Ямниця, Угринів – команда районного відділення «Сільгосптехніки», Загвіздя – Павлівка, Старий Лисець – Пачиків.

2 зона: Радча – Братківці, Опришівці – ДТСААФ, Крихівці – Тисменичани; у цій зоні були ще три команди – Драгомирчани, Іванківка, Чернівці.

ласті. На обласних змаганнях з велосипедного спорту Степан Жолубан і Розан Боднарченко зайняли друге місце, на районних змаганнях з настільного теніса кращі результати показав Теодор Долик, а в стрибках у висоту – Ярослав Гаргат. Сільська футбольна команда зайняла перше місце в зоні і зараз успішно виступає на першості області з футболу по лінії товариства «Колгоспник».

Всі колгоспні спортсмени – зразкові виробничники. Про розвиток фізичної культури і спорту добре дбає правління колгоспу (голова М. Ткачук). В селах обладнані спортивні майданчики, придбано необхідний спортивний інвентар.

О. ЗЕЛІНСЬКИЙ
Голова Лисецької районної ради Союзу спортивних товариств і організацій.

Відомі результати деяких ігор, які відбулися у травні: Лисець – Ямниця – 1:3 (юнаки – 0:2), Загвіздя – Павлівка – 0:3, Ямниця – «Сільгосптехніка» – 5:1, Лисець – Павлівка – 1:2, Загвіздя – Ямниця – 1:2 (юнаки – 0:2).

Однак, чемпіона та призерів першості Лисецького району, як і за попередні роки, встановити не вдалося.

У кубку Лисецького району брали участь 16 команд. 1/8 фіналу (16 вересня): Лисець – «Сільгосптехніка» – 0:4, Ямниця – Крихівці – 6:2. Інші учасники чвертьфіналу: Загвіздя, Опришівці, Павлівка, Радча, Угринів і ? (невідомо). Фінал Кубка, присвяченого 45-й річниці більшовицької революції, планувалося провести 7 жовтня, але було зіграно на початку листопада традиційно – у Лисці: Ямниця – Загвіздя – 7:2.

Між тим, у першій групі підгрупи «А» чемпіонату області з району брали участь тільки хуторівки Тисмениці, для яких, між іншим, це

шій групі підгрупи «Б» брали участь 25 команд, поділених на 4 зони. Ямницький «Колгоспник» посів третє місце у своїй зоні (12 ігор: 6 перемог і 6 поразок, голи – 31:14). Вище фінішували тільки Отиня (перше місце) та Богородчани.

Успішною в першості області серед школярів була збірна команда Лисецького району. Вдруге поспіль вона потрапила до фінального турніру. 1961 року у фінальній частині брали участь шість або вісім команд. Підсумкові місця 1962 року: 1. Станіслав, 2. Косів, 3. Бурштин, 4. Лисець.

Зазначимо, що переможцем третьої обласної спартакиади сільської молоді 1962 року стали спортсмени Лисецького району (148,5 очка у семи видах), друге місце – Снятинський (146 очок), третє – Гвіздецький (142 очка). Види спорту: волейбол, ручний м'яч, настільний теніс, шахи, легка атлетика, важка атлетика, велоспорт. Як видно, футбол – відсутній! Збірні команди, що зайняли призові місця, нагороджені пам'ятними кубками і дипломами обласнозспорту (Г. Мессер, начальник учбово-спортивного відділу облради ДССТ «Колгоспник»; Т. Фурикевич, інструктор облради ДССТ «Колгоспник»).

На посаді голови районної ради Союзу спортивних товариств і організацій (голови районного комітету в справах фізкультури й спорту) Лисецького району працювали: Є. Чуїстов, І. Тимчишин, З. Павлова, Т. Фурикевич, П. Мещанін, Є. Шульман, О. Зелінський.

Подія. 30 грудня 1962 року вийшов указ Президії Верховної Ради УРСР «Про укрупнення сільських районів Івано-Франківської області», згідно з яким на базі 19 ліквідованих районів, серед яких Тисменицький і Лисецький, було утворено шість. Більшість сіл із так званих «наших» районів, увійшли до складу Богородчанського сільськогосподарського району.

Призери змагань серед команд Лисецького району (1959-1962 рр.)		
Дата	К	Команди-суперники
Фінали турнірів, присвячених відкриттю футбольного сезону¹		
10.05.1959	5	1. Ямниця, 2. Павлівка (за коловою системою)
08.05.1960	5	Опришівці – Крихівці – 1:0
*1961	-	- турнір не проводився -
15.04.1962	8	Райпромкомбінат – Крихівці – 3:0
Фінали кубка Лисецького району²		
26.08.1959	15	Ямниця – Павлівка – 5:0
*1960	?	Крихівці – Радча – 2:1
14.10.1961	10	Опришівці – Ямниця – 4:3 у дод. час
04.11.1962	16	Ямниця – Загвіздя – 7:2 (за іншими даними – 4:1)
Чемпіонат Лисецького району³		
Примітка:		
1. 1962 року було проведено і матч за третє місце (команда ДТСААФ перемогла Радчу).		
2. Точні дані розіграшу Кубка району 1960 року встановити не вдалося.		
3. Призерів чемпіонату Лисецького району встановити певно неможливо.		
– 1959 рік: 14 команд-учасників (К); перший тур – 7 червня, чемпіон – ?.		
– 1960 рік: точні дані відсутні;		
– 1961 рік: ймовірно, чемпіонат району не проводився взагалі;		
– 1962 рік: 17 команд-учасників; перший тур – 2 травня, чемпіон – ?.		
4. Достовірна інформація про підсумкові дані першості чи розіграшу кубка Тисменицького району за 1959-1962 рр. відсутні.		

була десята така участь. Команда виступала значно краще, ніж попереднього року, але до фіналу шести не потрапила. У першій зоні вона посіла п'яте місце (14 ігор: 5 перемог, 3 нічиї, 6 поразок, голи – 19:23) і загалом – 9-10 з 16-ти команд; рахунки стикових ігор відсутні. Водночас, тисменицький «Авангард» виступав і в першості облради ДСТ «Авангард», де також перебував у середині турнірної таблиці. В пер-

Отже, з тих даних, які вдалося відтворити, найуспішнішими командами з тих, що нині в складі Тисменицького району, були (за 1940-1962 рр.):

«Колгоспник» (Ямниця): постійний учасник обласних змагань, у т.ч. чемпіонатів області – 1956 (2-е місце), 1959 і 1961 рр., фіналіст кубка області (1940, 1956, 1958); переможець (1955 і 1960) та срібний призер (1949 (?) і 1958) першості області в другій лізі; переможець першості

1959 рік. Ганнусівка. Нові «господарі» футбольного поля (газета «Прикарпатська правда»)

облради ДССТ «Колгоспник» (1959); срібний призер чемпіонату району (1957), володар (1957, 1959, 1962) і фіналіст (1961) кубка району.

«Авангард»/«Іскра» (Тисмениця): учасник чемпіонатів області у 1952, 1954-1962 рр. (у 1954 і 1956 рр. команда вела боротьбу за третє місце, 1959 р. – чемпіон серед юнаків), фіналіст кубка області (1960); переможець першості області в другій лізі (1953); ймовірно, чемпіон району (1952).

Команда колгоспу імені Хмельницького (Павлівка): учасник першостей області в 1947, 1952, 1953,

1957, 1958 рр.; фіналіст Кубка району (1957 і 1959), ймовірно призер чемпіонату району (1958, 1959).

Команда артлі імені Чапаєва (Лисець): учасник першостей області (роки - ?), призер чемпіонату Лисецького району (1957), володар кубка району (1958).

Команда колгоспу імені Леніна (Радча): постійний учасник чемпіонатів Лисецького району з 1953 по 1962 р., ймовірно, призер чемпіонату (1953, 1959), фіналіст Кубка району (1960).

Роман ДМИТРІВ, голова комітету по зв'язках зі ЗМІ Тисменицької РФФ

Успішними ці роки були і для інших спортсменів району.

1959 року жіноча команда колгоспу імені XXI з'їзду КПРС (головна садиба у селі Старий Лисець) посіла друге місце в першості облради ДССТ «Колгоспник» і сьоме на республіканських змаганнях з волейболу.

1959 року збірна команда Лисецького району посіла перше місце в першості облради ДССТ «Колгоспник» з велоспорту; в особистому заліку – Оксана Пиндус із села Хом'яків (нині – Березівка) посіла перше місце в області і друге (за іншими даними – шосте) на республіканських змаганнях в складі жіночої збірної області (сьоме командне місце). Наступного року велосипедисти району посіли друге місце в області, проте спортсмени В. Яременко, В. Римик, Б. Петришин, О. Пиндус, А. Цибульська та Г. Батіг були зараховані в збірну команду області (шосте місце у змаганнях УРСР). Переможцями першості області 1960 року з велоспорту стали школярі Лисецького району. Загалом велогонки на Лисецькому або Тисменицькому шосе в ті роки були доволі популярними.

1960 року збірна команда Лисецького району посіла друге місце в першості облради ДССТ «Колгоспник» у шаховому турнірі; в особистому заліку – В. Безпалько посів перше місце, С. Комановська – друге. Збірна Лисецького району, за яку виступав колектив Станіславської РТС посіла перше місце в першості облради ДССТ «Колгоспник» з легкої атлетики і важкої атлетики. Склад команди: Геннадій Анісімов, Іван Багрій, Борис Кудашевич, Мирослав Малик, Олександр Мартиненко, Володимир Вавринюк (за іншими даними і Р.Пищук). Представники Тисменицького району Ігор Бажан і Богдан Довган брали участь у республіканських змаганнях з плавання.

Норматив майстра спорту з радіоспорту виконали чернівці Михайло Шак і його наставник Василь Присяжнюк. 1961 року учениця Чернівської середньої школи Ганна Данилюк встановила республіканський рекорд на змаганнях «полювання на лисиць», а викладач В.Присяжнюк у всесоюзних змаганнях посів третє місце. Чемпіоном області з класичної боротьби 1961 року став тисменицький «морж» Юрій Кулінич.

Між іншим, 23 квітня на Станіславському міському озері відбулися перші в історії Прикарпаття змагання з веслування. Їх учасниками були 14 команд. Переможцями стали команда педагогічного інституту та середньої школи №2 (серед юнацьких команд).

З 1962 року в Лисецькому районі почала працювати секція боксу (тренер – Ф. Новицький, перший спортивний розряд).

Місцями героїчної й трагічної історії Івано-Франківська

*Лежать серед поля під небом
високим*

*Могили в ранковій туманній імлі.
Лежать край дороги їх спільній долі
У кров'ю политій священній землі!*

24 травня відбувся вже VII велопробіг «Дорогами пам'яті», присвячений пам'яті жертв тоталітарних режимів в Західній Україні. Велопробіг має на меті передовсім ушанування пам'яті жертв комуністичного терору на Прикарпатті у 1939-1941 роках, знищених сталінським режимом в урочищі «Дем'янів Лаз», біля с. Пшеничники та в інших місцях нашого краю; популяризацію героїчної історії українського національно-визвольного руху серед учнівської і студентської молоді, виховання в душі справжнього українського патріотизму.

Цьогоріч склалися не вельми сприятливі умови для проведення акції, яка поєднала дві пам'ятні дати: 17 травня – День пам'яті жертв політичних репресій і 23 травня – День Українських героїв. По-перше – карантин і ті обмеження, які були введені щодо кількості і можливості проведення; по-друге – складні погодні умови. Це спонукало й змінити маршрут.

Збираємось на 11 годину в МК «Дем'янів Лаз» – урочищі біля Івано-Франківська, місці масових розстрілів в'язнів з тюрми НКВД. Розстріли проводили в кінці червня перед відступом червоних військ в 1941 році. Під час розкопок тут знайшли людські кістки і змогли ідентифікувати 524 осіб. Для 22 із них вдалося встановити особу, робота в архівах СБУ дозволила визначити імена ще 400.

Нас рівно десять, як і дозволено правилами карантину. Небо плаче за героями. Садимо чорнобривці, запалюємо лампадки і молимося за «молодим, калиновим цвітом» Української нації, що полягли в далекому 1941 році: за сотника УГА, члена УВО і ОУН Гриця Голинського (його родич Василь Симчич, учасник «Революції гідності» і російсько-української війни); молимося за моїх земляків – членів ОУН Миколу Ониська з с. Жилібори і Миколу Сірка з Кінашева, якого розстріляло німецьке гестапо в кінці березня 1944 року, за сотні невідомих борців, що лежать тут, і мільйони інших, часто невідомих героїв, що загинули в інших місцях нашого краю та таборах ГУЛАГу. Молимося на могилах хлопців, що загинули в 2015 році на Донбасі: Тараса Шевченка і Олега Басараба. Звучить «Молитва українсько-націоналіста». Дощ посилюється, але ми рушаємо: четверо на велосипедах, решта в автомобілі. Попереду – сім зупинок в місцях загибелі і поховання наших героїв. Сім стацій сьомого велопробігу «Дорогами пам'яті».

1 етап. МК Дем'янів Лаз – вул. Ціолковського – АС № 2 (пам'ятник воюючій УПА). Перша наша зупинка біля пам'ятного знака, встановленого біля старого цвинтаря колишнього села Пасічна. Він був офіційно відкритий і освячений 14 жовтня 2012 року – на свято Покрови Пресвятої Богородиці і День

заснування УПА. Поставлений цей монумент в честь 54 мешканців с. Пасічної, які брали участь в національно-визвольних змаганнях у складі УСС і УПА.

2 етап. АС № 2 (пам'ятник воюючій УПА) – Цвинтар «Пасічна». На місцевому цвинтарі є дві могили – свідчення тієї епохи: Кравчук Микола Мартинович, монах-студит у Львові, 1910 – 1940, який загинув при незвичайних обставинах, та бійовик Української повстанської армії «Боян» родом з Волині, що загинув у жовтні 1945р. в Пасічній... «Боян» був охоронцем славного командира УПА – полковника Василя Андрусика, який очолював тактичний відтинок № 4 «Чорний ліс», що базувався неподалік (на фронтоні собору є меморіальна дошка). Після загибелі волинянина його псевдо «Боян» взяв собі політвиховник Борис Когуч з Павливчи (Павливки). 24 лютого 1946 року відділ УПА під командою Василя Андрусика був атакований спецгрупою НКВС-НКДБ в лісі між селами Грабівка та Глибоке Богородчанського району. Разом з «Різуном» загинуло кілька бійців УПА, серед них і «Боян»-Когуч. Місце їх поховання невідоме.

3 етап. АС № 2 – вул. Галицька – Цвинтар Княгинина. Біля входу на цвинтар височіє «Меморіальний хрест», біля якого лежить плита з прізвищами уродженців колишнього села, що загинули в ході національно-визвольних змагань. Заходимо на цвинтар і зупиняємося біля двох могил по обидва боки від входу – місця останнього спочинку двох українських юнаків, двох сусідів, які обрали різні шляхи боротьби. Перший: Богдан Ясінський, член ОУН, вояк Української дивізії «Галичина», член

УГВР (Українська Головна Визвольна рада – парламент воюючої України) і ГВШ (Головний військовий штаб), виховник української молоді, директор Української конгресової бібліотеки США у післявоєнний час. Другий: Августин Євчук – член КСМЗУ (комсомол), який 17 вересня 1939 року був застрелений,

втікаючими зі Станиславова поляками, на вежі ратуші при спробі зняти «польського орла» і почепити «кривавий комуністичний стяг». Його вшанували при старому тоталітарному режимі (вулиця

Євчука і СШ №13). Цікаво, якби склалися його доля, коли б він тоді не загинув. Цілком імовірно, що він розділив би долю багатьох колишніх членів КПЗУ, які були репресовані і знищені «хазаями», як свідки масових злочинів режиму.

4 етап. Цвинтар Княгинина – Вул. Церковна. Меморіал трьом полеглим

підпільникам ОУН, що 6 квітня 1949 року підірвалися гранатою в кривіці, не здавши «енкаведистам». Це були: Ганна Соколовська, «Іванка» (1924 р.н.), Ганна Сміжак, «Ягідка» (1927 р.н.) і Василь Гросберг «Зенко» (1925 р.н.)...

5 етап. Вулиця Церковна – Народний дім «Княгинин». Станція колишніх вояків УД «Галичина», яку очолювали свого часу Почесні громадяни міста Володимир Малкош і Михайло Мулик, які внесли вагомий внесок в Українську справу. Михайло Мулик написав також історичну драму «Пам'ять серця», яку вперше поставив на сцені ПНУ ім. В. Стефаніка Народний аматорський колектив Народного дому села Крихівці.

6 етап. Народний дім «Княгинин» – вул. Героїв УПА (приміщення колишнього райкому і райвиконкому Станіславського району в селі Софіївка (в 1958 році приєднали до міста). Зараз тут знаходиться обласний фтизіопульмонологічний диспансер. Перпендикулярно до неї йде вул. В. Андрусика. За свідченням одного зі старожилів, тут біля глухої стіни гаражів і складу проводились масові розстріли членів ОУН. Можливо, саме тому цю ділянку землі не віддали під забудову, а зробили смітник. За словами Івана Павликівського, рив з тілами знищених людей тягнувся на територію, яку тепер займає дитячий садок...

7 етап. Вулиця Героїв УПА – вул. Миру, 103. У цьому приміщенні був районний відділ НКВС. За свідченням того ж свідка, в дворі будинку теж проходили розстріли. В 1984 році працівники

ЖЕО № 10 проводили тут ремонт і трапили в підвалах на кістки, а також написали на стінах. Кілька років тому зі згоди нового власника ділянки, що знаходиться поряд, ми провели пошукові розкопки, але нічого не знайшли. Тоді ж один колишній працівник ЖЕО повідомив мені, що людські останки вивезли і затопили в болоті, неподалік. Змінюючи маршрут велопробігу через карантин і негоду, я однак розповів його учасникам і вам, шановним читачам, про ще кілька місць трагічної історії та героїчної боротьби мешканців нашого краю проти окупації Москви. Слава Україні! Героям слава!

Михайло ФРЕЙК,
завідувач МК «Дем'янів Лаз»,
член товариства «Меморіал»
ім. В. Стуса, мешканець Софіївки

Документи з розсекречених архівів

(за мовою і правописом оригіналу)

Совершенно секретно. МГБ УССР Управление МГБ
Станиславской области

Паспорт Станиславской области. Июнь 1950 года.
Рассекречено 25. 05. 2009.

Общая характеристика области. Станиславская область организована в феврале 1940 года, после изгнания польской шляхты и воссоединения Западной Украины в едином Советском государстве. До освобождения область входила в состав Польского государства и являлась его составной частью. Одной из наиболее крупных и влиятельных партий была УНДО (украинское национал-демократическое объединение). Очень близко по своему характеру и составу к УНДО стояла партия «ОУН» (обединение украинских националистов) и «УВО» (украинская военная организация). Обе организации профашистско-террористического направления.

На территории Станиславской области в 1945 году существовало крупных бандитских банд - 34, с общим количеством в них вооруженных бандитов - 14,600 человек. За период с 1945 по 1950 год горрайорганами и УМГБ Станиславской области ликвидировано путем ареста и физического уничтожения 35,680 вооруженных бандитов, таким образом ликвидировано: Крупных бандформирований - 34; Мелких бандгрупп - 419; Окружных проводов - 1; Надрайонных - 3; Районных - 63; Кустовых - 224; Сельских ОУН - 402. Органами МГБ выслено за пределы области 25866 членов семей активных участников ОУН и их пособников.

Станиславский район Станиславская область УССР. Центр района – с. Софіївка. Территория – 245,8 кв. км. Число сельсоветов – 22. Население в тыс. Городского – нет. Сельского – 23281. Состав населения по национальностям в тыс.: русских – 220; национальностей данной

республики – 22659; нац. Народов СССР – 10; других – 392. Станиславский район организован в феврале 1940 года. До 1939 года принадлежала панской Польши. В районе существовали различные к/р организации и партии, которых насчитывалось 18. Большое влияние среди населения имела широко разветвленная организация украинских националистов ОУН. С июня 1941 г. по июль 1944 г. территория района находилась под временной оккупацией немецко-фашистских войск. За этот период угнано в Германию большое количество местного населения. В период освобождения района от немецких захватчиков частями Советской Армии, украинские националисты создали вооруженные бандформирования под названием УПА и повели активную подрывную деятельность против Советской власти и ее актива в районе. В настоящее время основные кадры ОУН и их вооруженные банды почти полностью ликвидированы, несмотря на это все еще продолжают существовать подполье ОУН и вооруженные бандиты в количестве 26 человек.

30 июня 1950 г.

Зам. Нач. УМГБ по кадрам подполковник
Н. Сидоров.

НАТХНЕННЯ

СПАСЕННА ЛЮБОВ

*Ой, як гірко ридає любов,
Ой, як тужить у зраненім серці,
Бо лукавство все знову і знов
Не дає нам спокою у герці.*

*В цій борні нас спасе лиш любов,
Що не знає спочинку й перерви.
Де нуртує напружено кров,
Й завмирають від болю всі нерви.*

*У любові вся правда життя!
І до неї Господь закликає.
Тільки в ній увесь сенс майбуття,
А без цього все смислу не має.*

МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ІСУСОМ

*Єдине місце на землі,
Де можна Господа зустріти –
Це чисте серце, а мені
До цього треба ще дозріти...*

*Усе збагнути до кінця,
Все зважити та пережити,
Просити щиро у Творця...
Без Нього годі щось змінити!*

*Він світлом радісних надій
Із серця вижене тривогу,
Коли покличу: «Боже мій,
Прийди мені на допомогу!».*

*Допоможи, прошу, молю
Очисти серце моє й душу –
Тільки з Тобою це зроблю
І це щодня робити мушу.*

*Бо лиш очистившись, потім
Я сам престолом Божим стану
І в серці чистім і святім
Тобі співатиму осанну.*

*Це є те щастя... Й повнота
Його тоді межі не має,
Як з Богом мир і доброта
В людському серці процвітає.*

ДАРУНОК ТВОРЦЯ

*Я є свідком сумної весни!
Я не знаю, яке буде літо!
Що чекати нам ще восени...
Чи прийдеться ще зиму зустріти?*

*Кожен день – це дарунок Творця,
Ним живімо, як ніби в завдаток
Кожну мить, до самого кінця,
Пам'ятаймо, що мусим віддати...*

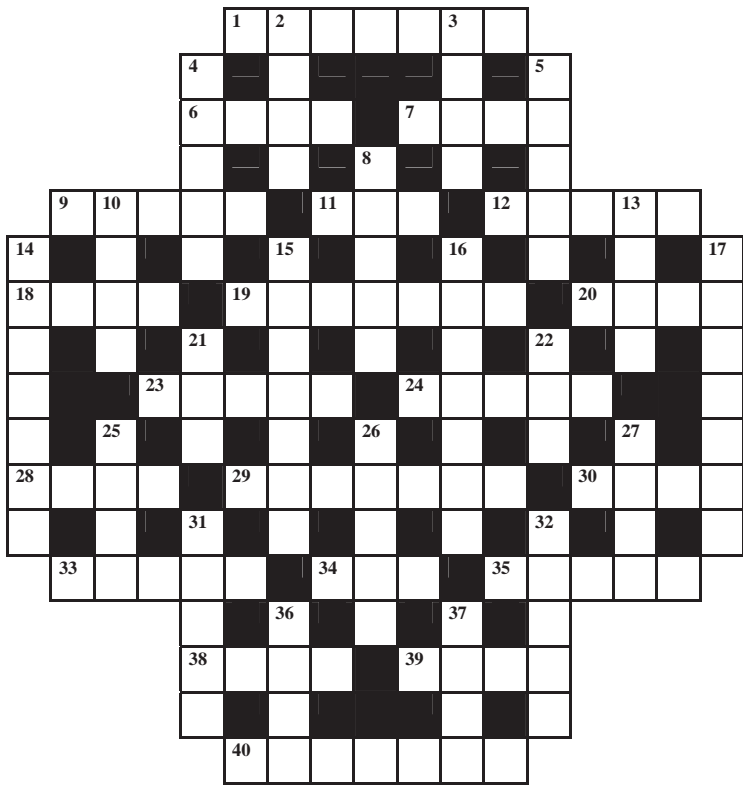
*За Його доброти і безмежну Любов
За Його всі дари і таланти
А найбільше за пролиту Кров.
Навзаєм – що могли б ми віддати!?*

*Ми – нічого! І так не буде,
Бо насправді і бути не може!
Як Святе Милосердя прийде
Й нам усім на спасінні pomoже!*

*Так віддаймо Йому все життя,
Бо і так все Творцеві належить!
Цим здобудемо ми майбуття,
І від цього спасіння залежить!*

Священик Михайло МЕЛЬНИК,
с. Старі Кривотули

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Наука, яка вивчає минуле людства. 6. Одна із дев'яти муз у грецькій міфології. 7. Шапка для ікон. 9. Скляна чи кварцова посудина з довгою шийкою для хімічних робіт. 11. Ріка в Африці. 12. Східні солодоці. 18. Столиця Самоа. 19. Учений манежний кінь. 20. Хлі-

бороб в стародавній Спарті. 23. Мідний духовий музичний інструмент. 24. Восьминіг. 28. Руда качка. 29. Офтальмолог. 30. Обладунки воїна. 33. Певне положення тіла в йозі. 34. Отруйна змія. 35. «Велетенський ... складається з багатьох передбачених і обдуманих дрібниць» (Ключевський).

УСМІХНІТЬСЯ

Панда протягом доби в середньому їсть 12 годин. Людина під час карантину їсть як панда. Тому це і називається пандемія.

– Вранці прокинулася – кашлю немає, нежитю немає, температури немає, нічого не болить, дихається вільно. Ну, думаю, кепська справа: наявні всі типові симптоми безсимптомного коронавірусу.

Один з основних симптомів коронавірусу – галюцинації, що вам належать якісь виплати.

– А ви чули, що в Німеччині дизайнерам, фрілансерам і творчим людям під час карантину виплачують по 5000 євро?

– Бо в Німеччині дуже добре знають, що буде, якщо незадоволений художник поміняє професію...

Росія. Карантин. Сім'я дивиться по телевізору фільм про війну і раптом хлопчик каже:

– А Гітлер теж увесь квітень ховався в бункері...

– Ну, ти й порівняв, синку, – докірливо відповідає тато. – Гітлер боягузливо ховався, а Путін – сміливо і рішуче!

Запитання в соцмережі:

– Як ви думаєте, на новий навчальний рік треба буде купувати шкільну форму для дитини чи й піжами вистачить?

38. Спідниця шотландця. 39. Найдовша ріка Швейцарії. 40. Самостріл.

По вертикалі: 2. Коротка привітальна застільна промова. 3. Священний птах у єгиптян. 4. Місто в Йорданії. 5. Скло, яке використовується для підробки алмазів. 8. Дочка Тантала і Діони. 10. Шанець. 13. «... – цілеспрямованість, поєднана з правильним міркуванням» (вислів Платона). 14. Чоловічий голос. 15. Сорт кави. 16. Віршований розмір. 17. «... дух міцніший всякого клинка» (Гейбель). 21. Індіанці Північної Америки. 22. Баранячий горох. 25. Курс судна відносно вітру. 26. Царський головний убір у Стародавньому Єгипті. 27. Маскувальний колір. 31. Мінерал, різновид агату. 32. Поціновувач прекрасного. 36. Церковний причет. 37. Бойове шикуння в формі чотирикутника.

Відповіді на кросворд №16:
По горизонталі: 1. Адмірал. 7. Омуть. 8. Бутон. 12. Трель. 13. Ген. 14. Бекет. 17. Грог. 18. Футон. 20. Піпа. 23. Ур. 24. Тюрбо. 25. Обруч. 26. Ют. 30. Кіпу. 31. Совок. 32. Явір. 35. Ахіма. 36. Ага. 37. Пяру. 40. Бакен. 41. Харчо. 43. «Коханої».

По вертикалі: 2. Далі. 3. Іо. 4. Аруд. 5. «хміль». 6. Шопен. 9. Аргон. 10. Песто. 11. Геній. 15. Ігрунка. 16. Пантера. 18. Фобос. 19. Нубук. 21. Фюн. 22. Хук. 27. Епоха. 28. Квага. 29. Квант. 33. Амман. 34. «Лянча». 38. «Лего». 39. Жабо. 42. Фа.

– Поки перукарні були закриті, доводилося якось викручуватися. Я чоловіка підстригла, він мене пофарбував... Два дні потім не розмовляла.

Природа настільки очистилася за час карантину, що в села масово повертаються баристи, маркетологи і тренери особистісного зростання.

Метро в Києві відкриватимуть у два етапи: спочатку – на вхід, а через 14 днів – на вихід.

Карантин закінчиться, звичка відчиняти двері ногою залишиться.

Гороскоп на тиждень

(з 1 по 7 червня)

Овен

Новий тиждень принесе Овнам небувалу порцію енергії. Якщо ви досі не розібрались з планами на найближче майбутнє, то пора. Зараз дуже продуктивний час для самореалізації та створення нових проєктів. Все вдасться, якщо ви не будете бояться рухатись вперед.

Телець

Тельцям кінець травня дасть кілька шансів покращити своє життя. Менше звертайте увагу на дрібний негатив та насолоджуйтесь тим, що у вас є. Позитивний настрій точно додасть кілька нових цілей у список, а потім ви й не помітите, як вони почнуть ставати реальністю.

Близнюки

Близнюки зі своїми стрімкими перепадами настрою можуть опинитись у зоні ризику вигорання. Краще не намагатись підкорити гори, які вам не так уже й потрібні. Зосереджуйтесь лише на важливих аспектах свого життя, а додаткові завдання відкладайте на вільний час.

Рак

Раків очікує дуже вдалий період у житті, коли варто попрощатись зі своєю сором'язливістю та взятись за справу. Звісно ж, доведеться уважно поставитись до всіх нюансів, а також тримати свої цілі у таємниці, але невдовзі результат вас потішить.

Лев

Левам цього тижня не варто намагатись купити все на світі, адже спершу треба позбутись від старого. Хороший час для зміни пріоритетів та створення планів на майбутнє. Звісно ж, не варто забувати про пандемію коронавірусу, але трохи позитивних мрій не завадять.

Діва

Дівам варто налаштуватись на позитивну хвилю, адже попереду дуже продуктивний тиждень. Щоб мінімізувати стреси та дратівливість, потрібно шукати щось хороше у всьому, а також менше брати до серця думки тих людей, які навряд чи бажають вам добра.

Терези

Терезам пора профільтрувати своє оточення, щоб менше звертати увагу на негатив та критику людей, яких важко назвати дуже доброзичливими. У будь-якому випадку краще не зважати на тих, хто не допомагає вам розвиватись. У вас все вдасться!

Скорпіон

Скорпіонів нарешті очікує позитивна смуга у житті, сповнена нових вражень, емоцій та досвіду. Насолоджуйтесь тим, куди веде вас життя, а також не забувайте приділяти час найближчим людям. Незабаром можливі круті сюрпризи долі.

Стрілець

Перший тиждень червня Стрільцям варто провести із тими, хто завжди готовий бути підтримкою та опорою, адже можливі невеликі казуси на роботі. Тому врівноважуйте ситуацію хорошим, а також не забувайте, що завжди варто рухатись вперед.

Козеріг

Козероги наступного тижня отримають шанс відчутно покращити свій фінансовий стан, тому важливо добряче обдумувати всі свої дії, а також не піддаватись бажанню пуститись берега. У вас ще буде час для відпочинку, але зараз варто попрацювати.

Водолій

Водолії проведуть перший тиждень літа доволі спокійно, адже їх очікують лише приємні несподіванки. Ваше життя починає змінюватись, тож варто обдумувати наступні кроки для самореалізації. Не забувайте, що удача на вашому боці.

Риби

Риби продовжують плисти за течією, але зараз це не найкращий варіант дій. Пора нарешті навчитись відстоювати свою думку, а також не витратити енергію на непотрібні покупки, чужі бажання та думку інших.

Опік – хвороба плодових садів

Всі ми любимо ласувати смачними і корисними фруктами, а якщо вони з власного саду, то це чудово. Але чи не найбільший клопіт садовода: як захистити дерева від хвороб. Великої шкоди завдає хвороба бактеріальний опік плодових, тому потрібно вчасно її діагностувати, щоб були менші втрати.

Бактеріальний опік плодових – небезпечне карантинне захворювання плодових насаджень. Збудник уражує близько 170 видів рослин. Найчутливішими плодовими культурами до опіку є груша, яблуня, айва, слива, абрикос, вишня, персик, декоративні та дикорослі: глід, піроканта, горобина, китайська айва, спірея, троянда.

Збудник захворювання (бактерія) відносно стійкий до умов зовнішнього середовища. Встановлено, що на сонячному світлі бактерія гине лише через 22 години, а без світла зберігається понад два місяці, у ґрунті, за сприятливих умов, не більше 38 днів, у різаних пагонах, залежно від умов, – 3-29 днів. Протягом декількох днів інфекція бактеріального опіку плодових поширюється пагонами на 15-30 см. Інфіковані пагони змінюють забарвлення від світлого до темно-коричневого на яблунях та від темно-коричневого до чорного – на грушах.

Листки можуть стати інфікованими через поранення, завдані комахами, градом, вітром. Окремі гілки або цілі дерева виглядають ніби опалені вогнем, звідси і назва хвороби – «опік плодових».

Плоди (особливо молоді) також чутливі до збудника захворювання. Захворювання плодів особливо

інтенсивно розвивається після дощів з градом. Вони стають коричневими та чорними. Часто з ураженого плоду виділяється липка рідина від молочного до янтарного кольору (бактеріальний екссудат).

Джерелом інфекції є уражені дерева. Основними переносниками

збудника бактеріального опіку плодових на велику відстань є комахи (бджоли, оси, мухи, джмелі, попелиці, галиці). На більш далекі відстані його переносять птахи (шпаки). Дощ та вітер також сприяють перенесенню збудника на нові території. Також може передаватись під час окулірування дичок, на що слід звертати особливу увагу за використання прищепного матеріалу інших сортів плодових дерев.

При виявленні захворювання звертайтеся до обласної фітосанітарної лабораторії: м. Івано-Франківськ, вул. Горбачевського, 11, тел./факс: (0342) 50-64-58, 52-83-71.

Наталія БАРЧУК, бактеріолог

На роботу запрошуються:

- Будівельник (внутрішні роботи) – з/п від 15 000 грн.
- Електрик або помічник електрика (зі знанням електричної справи) – з/п від 15 000 грн.
- Механік з ремонту авто – з/п від 15 000 грн.
- Водій В, С (графік пн.-сб. 6:00-20:00) – з/п від 12 000 грн.
- Бухгалтер по ФОП (у м-сто Хмельницький) – з/п 12 000 грн.

Всі деталі за телефоном: 067 196 19 68.

Продаю

❖ засоби захисту рослин, насіння, добрива, мікродобрива. Тел.: 096 596 47 74.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

- Комарі літають роєм – також на погоду.
- Комарі та мошки стовпом – на гарну погоду.
- Багато комарів – врожай на ягоди, а мошки – на гриби.
- Ластівки ввечері літають високо – завтра буде ясна погода, а якщо низько – хмарно.
- Горобці зранку купаються у пилуці – по обіді буде дощ.
- Якщо граки пасуться на траві – невдовзі задощить.
- Багато оводів – врожай на огірки.
- 3 червня – Костянтина**
- Якщо в цей день буде дощ із градом, то 3 грудня – сніг із крупкою.
- Ретельно спостерігали, яким буде день – сонячним чи дощовим, – то так піде й на осінь.

ПОГОДА

У понеділок, **1 червня** – дощ. Температура вночі: +9°C, вдень: +16°C. Вітер північний 5 м/с.

У вівторок, **2 червня** – дощ. Нічна температура: +9°C, денна: +16°C. Вітер західний 5 м/с.

У середу, **3 червня** – дощ. Температура вночі: +12°C, вдень: +19°C. Вітер північно-західний 6 м/с.

У четвер, **4 червня** – дощ. Нічна температура: +11°C, денна: +20°C. Вітер західний 3 м/с.

У п'ятницю, **5 червня** – без опадів. Температура вночі: +15°C, вдень: +23°C. Вітер південно-західний 5 м/с.

Прогноз погоди подано за
Інтернет-сайтом
gen.gismeteo

Вперед

Громадсько-політична газета
Засновник і видавець:
ПП «Редакція часопису «Вперед»».
ІФ № 580-325ПР. від 26.12.2018 р.
Індекс 61752.

Редактор Володимир ЗАНИК

Рукописи не повертаються і не рецензуються. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє думку авторів. Передруки допускаються тільки за згодою редакції.

Розрахунковий рахунок IBAN
UA 04 336677 00000 26008052560160
код ЄДРПОУ 02472988

Адреса редакції: УКРАЇНА,
76010, м. Івано-Франківськ,
вул. Короля Данила, 11.
Телефон: (0342) 51-13-74.
E-mail: vpered.gazeta@gmail.com
Комп'ютерний набір
та верстка редакції.

Віддруковано в друкарні видавництва
«Місто НВ» вул. Чорновола, 23.
Зам. 1007. Тираж 1600.

Вознесіння
і Пресвята Богородиця

«І Він вивів їх аж до Витанії, і, знявши руки свої, благословив їх. А як Він благословляв їх, віддалився від них і почав возноситись на небо». Земна місія Христа завершена... «І як вони дивились пильно на небо, коли Він відходив, два мужі стали біля них у білій одежі і сказали: «Мужі галилейські! Чого стоїте, дивлячись на небо? Оцей Ісус, який від вас був взятий на небо, так само прийде, як Його ви бачили відходячого на небо».

За Переданням, на Оливній горі під час Вознесіння Ісуса Христа на небо в числі апостолів була і Його Матір. Тож і на неї зійшла сила Святого Духа, задля проповіді Святого Євангелія. Згідно тих же переказів, Пресвята Марія не виголюшувала проповідей, але всім, хто розпитував її про Ісуса та Його науку, вона все розповідала і тим, власне, несла спасенне Слово Боже людям. Та найбільшою мірою це проявилось уже після Успіння Богородиці, завдяки сотням і тисячам її об'явленням по всьому світу. Так вона і по нині звершує місію апостолів: закликаючи до покаяння на дорогу спасіння, до Бога... Тому її надзвичайно поважають, шанують, люблять і просять бути Небесною Матір'ю, Заступницею, Покровительською від всякої біди, хвороби, нещастя і зла. І цю поміч свідчили і по нині свідчать тисячі і тисячі її любих Божих дітей. А в знак любові і подяки Богородиці і на її честь зведено тисячі храмів,

її іменем названо багато різних релігійних установ, опублікована величезна кількість духовної літератури, складено без ліку пісень і т.д. Власне, на темі пісень і хочеться зупинитися. Наприклад, у нас є добре відома пісня «Через поле України ішла Божа Мати». Гарні слова і мелодія. Але якщо глибше вдуматися в зміст, то виникають важкі запитання. Так, Богородицю зустрічають пшеничні колосочки, жайворонки, пастушки, люди в селах і містах, сирітки... Всі її вітають, і вона всім потребуєчим допомагає. Але подивимося реально на ситуацію в нашій бідній Україні (інакше й не скажеш, зважаючи на важке становище буквально в усьому: в політиці, економіці, освіті, культурі і т.д.) – в тому числі на занепащені поля, окрім орендованих іноземцями найкращих земель, зарослі бур'янами та чагарниками, на катастрофічно забруднені річки, водойми, яри, ліси, на знищення бджіл і тих же жайво-

ронків та інших пташок через оброблення полів надмірними дозами хімікатів, через вирубані ліси, через села і міста, де крім бідних і нещасних сиріт (яких в часи Незалежності стало дуже багато), молодь в більшості бажає тільки одного: розваг і задоволень...

Христос вознісся на небо, щоби приготувати для всіх пристановище вічного життя. І Матінка Божа бажає цього всім нам і намагається допомогти в цьому сходженні.

Від нас залежить дуже мало – не лише бажати собі спасіння, а всіма силами душі і тіла змагати до цього. Не лише молитися, а й до та після молитви намагатися долати всі пристрасті та гріхи, щоби очистити своє серце. І тоді, воістину, вони поєднаються з нашим Спасителем у небі, а Він поселиться в нашому серці тут, на землі.

Священик Михайло МЕЛЬНИК,
с. Старі Кривотули

Віват!

60 років днями виповнилося мешканцеві с. Узина, депутатів Тисменицької районної ради **Володимирові Григоровичу ПРОШАКУ**.

Голова села, актив і вся узинська громада вітають його з цією гарною датою!

Бажаємо Вам і надалі великої енергії, сил та натхнення до праці, задоволення від життя, щоб у ньому були й пісня, і жарт, і коло добрих друзів, і несподівані радощі, і сподівані здійснення задумів! Щоб усе ладналося в роботі та в особистому, а вітрило життєвого корабля завжди надимала щаслива фортуна! Душевного миру, впевненості, достатку, міцного здоров'я та прекрасного довголіття!

*Хай ювілейний рік багатим буде на все приємне, світле, на добро!
Удача супроводжує Вас всюди, щоб сумнівів у собі не було.
Нехай лихе обходить стороною, під пильним Божим захистом живіть!
Вітаєм Вас громадою цілою і кажемо: віват і сотка літ!*

3 ювілеєм!

Педагогічний колектив Рошнівського НВК щиро вітає із ювілеєм колегу, вчителя біології та географії **Лілію Степанівну БЛІНДЕР**. Шановна Ліліє Степанівно!

Бажаємо, щоб Ваше життя було світлим і радісним, як цей прекрасний день.

Нехай у Вашій душі ніколи не вичерпується джерело доброти! Хай завжди будуть поряд близькі, друзі і ті, з ким хочеться поділитися радістю! Здоров'я Вам і щасливих років попереду, радості і сміху, поваги оточуючих і любові рідних! Нехай множаться звичні для людини гаразди, повниться радістю душа, збуваються всі Ваші мрії та надії.

Ваш ювілей – щаслива дата.

І сумніватись тут не слід.

Нехай сьогодні наші привітання

У серці Вашому залишать добрий слід.

Отож, прийміть усі наші вітання

Здоров'я, щастя та багато літ.

Всю доброту, яка існує в світі,

*Всю радість, що живе серед людей,
Найкращі всі, що до вподоби квіти
Даруєм Вам у цей святковий день.
Нехай Господь завжди у поміч буде,
А Мати Божа береже від зла.
Бажаєм Вам здоров'я, щастя й сили,
Радості земної і тепла.*

Вітаємо!

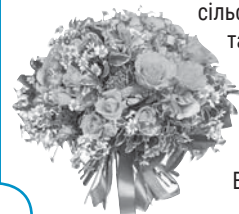
Свій День народження святкує 31 травня член виконкому сільської ради Угринівської ОТГ **Марія Іванівна ЮХИМУК**.

Сільський голова Угринівської ОТГ, депутати, колеги-виконкомівці, увесь колектив сільради сердечно вітають Вас, Маріє Іванівно, з цим святом. Нехай на душі квітне така ж чудесна весна, як на білому світі. Нехай доля дарує лише світлі, сповнені надій та радощів дні, усяке лихо минає стороною. Нехай Господь повсякчас бере під свою опіку. І в кожному дні життя знаходиться привід почуватися щасливою! Любові від рідних, поваги від односельців, миру, радості, злагоди й взаємної підтримки в родині, а найбільше – міцного здоров'я на сто літ прекрасного життя!

Поздоровляємо!

Члена виконкому Угринівської сільської ради ОТГ, проєктанта **Євгена Леонтьовича САВИЦЬКОГО** з нагоди Дня народження, який він святкує 30 травня, щиро здоровлять сільський голова Угринівської ОТГ, члени виконкому, депутати, увесь колектив сільської ради ОТГ.

Бажаємо, щоб праця була успішною та служила на благо громади, щоб люди платили повагою, щоб збувалися задуми та не бракувало натхнення. Добра, достатку, порозуміння в домі, миру в душі. Здоров'я Вам на довгий щасливий вік!

Поздоровляємо!

Голова фракції «Батьківщини» в Тисменицькій районній раді Руслан Фармус та всі колеги-однопартиїці щиро вітають своїх товаришів-ювілярів: директора Тисменицької ЦРБ **Ірину Петрівну МЕЛЬНИК**, директора Одайської ЗОШ І-ІІ ст. **Галину Гаврилівну ПРИСЯЖНЮК** та підприємця Ігоря **Михайловича ДРУКА**

з їхніми святами! Від душі бажаємо вам хорошого оптимістичного настрою, щасливої долі, Божої опіки, великих можливостей до реалізації ваших талантів і вашого досвіду, заслуженої поваги від людей, відчуття, що поруч є справжні товариші-однодумці, надійні друзі. І, звичайно ж, сімейного вам благополуччя та міцного здоров'я! Нехай минає усе тривожне, лукаве й несправжнє! Нехай добро, успіх і таланти вірно супроводжують у житті! А Господь дарує довголіття!

Вітаємо!

День народження – свято особливе для кожного з нас. Воно сповнює кожного святковим настроєм, радістю. Тож з цієї нагоди районна рада та райдержадміністрація щиро здоровлять: **ПРИСЯЖНЮК Галину Гаврилівну**, 1.06.1965 р. н., директора Одайської ЗОШ І-ІІ ст.;

СТЕФАНЮК Мар'яну Володимирівну, 1.06.1979 р. н., начальника відділу бухгалтерського обліку апарату районної державної адміністрації;

МЕЛЬНИК Ірину Петрівну, 2.06.1965 р. н., директора Тисменицької централізованої бібліотечної системи; **ПОПАДИНЕЦЬ Наталію Іванівну**, 2.06.1969 р. н., завідувача районно-

го методичного кабінету відділу освіти районної державної адміністрації; **ЗОРИЙ Ірину Володимирівну**, 3.06.1987 р. н., завідувача Лисецького дошкільного навчального закладу «Сонечко»;

СТЕФАНІВА Івана Михайловича, 5.06.1968 р. н., голову ГО «Спілка учасників АТО Тисменицького району». *Хай доля намітить вам років багато, Відпустить здоров'я, щастя й добра, Хай повниться ласкою рідна хата, Багато в ній буде людського тепла. Хай несуть тільки радість з собою роки, Хай збудуться бажання, мрії й думки, Щоб радісний настрій у серці не гас, А щедра доля усміхалась не раз!*